

bb. 40. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 óráig
zárásig

um

1980. augusztus 48.

20. sándor sándor kitüntetése
21. megkezdődtek az alkotmány napi ünnepségek /4. jav./
22. a mecseki ércbányászok csapatzászló-adományozása
23. a mém nagydíjasai
24. átadták a bécsi ut egy szakaszát
25. évadnyitó társulati ülés debrecenben /5. jav./
26. kiállítások a dunaujvárosi munkás művelődési központban
27. csehszlovák jazz-ballett miskolcon
28. szobek andrás köszöntése
29. kiváló népművelők és népművészek kitüntetése
30. építőtábori gyorsmérleg /7. jav./
31. kiállítás ifjú népművészek munkáiból
32. japán béke delegáció látogatása a partizán szövetségben /6. jav./
33. orgonahangverseny a szegedi dómban
34. nemzetiségi találkozó békés megyében /8. jav./
35. a szekszárdi zenélő nyár záróhangversenye
36. záróhangverseny boglárkellén /9. jav./
37. új magyar film a mozikban
38. időjárásjelentés
39. évadzárás a szigeten
40. hirjegyzék

-.-

- 34 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: fehér péter, izsák erika, henczi erzsébet

21.05/um

21/10
Pau

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/k

Belföldi hírek

1980. augusztus 19. kedd

bb. 1. németh károly debreceni beszéde

i/of/gk/dg/gw ie

1980. augusztus 19.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk - rövidített szöveggel - azt a beszédet, amelyet németh károly, az mszm politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára mond el kedden délután debrecenben az alkotmányünnepi nagygyűlésen. ke-
retet később adunk.

az anyag feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

- 1 -

Pa

-augusztus 20-a nagy nemzeti ünnepünk. a magyar nép hatalmát, államalkotó, országépítő erejét, a szocialista hazánk függetlenségét megtestesítő alkotmánynak és az új kenyérnek az ünnepe. ezen a napon emlékezünk meg államalapító királyunkról, i. istvánról is - kezdte beszédét németh károly, majd hangsúlyozta: - a felszabadulást követő gyökeres társadalmi változások útján korszakos jelentőségű állomás volt államunk alaptörvényének elfogadása 1949-ben. ez szentesítette a munkásosztály, a nép hatalmát, és a nemzet programjaként törvénybe foglalta a kizsákmányolástól mentes, szabad társadalom, a szocializmus felépítését.

- alkotmányunk napja nagyszerű alkalom arra, hogy demonstráljuk a szocialista nemzeti egységet, azt az összefogást, amely ma a fejlett szocialista társadalom felépítésében összefűzi a nemzet alapvető osztályait és rétegeit, a párttagokat és a pártönkivülieket, az ateistákat és a vallásos világnézetű embereket, a magyarokat és a hazánkban élő nemzetiségieket. a magyar népköztársaság közös hazánk, együtt építjük, óvjuk és gazdagítjuk.

-most az a legfontosabb, hogy a xii. kongresszus utmutatásait kövessük, a közösen kialakított politika valóra váltásáért egységben cselekedjünk. pártunk és kormányunk a kongresszus határozatainak megfelelően a fő figyelmet az építőmunka feltételeinek biztosítására fordítja. arra, hogy az országban olyan jó politikai légkör, egészséges közszellem legyen, amely népünket egységbe fogja, és munkára, alkotásra serkent. sok történelmi leckéből, saját tapasztalatainkból tanultuk meg, hogy a nép legfőbb ereje egységében van. ez az igazi alapja a hazai felvirágoztatásának. a szövetségi politikát folytatva ezen az úton járunk a jövőben is, mert ez jó út, ez sikeres út.

ezután arról szólt németh károly, hogy népünk a júniusi országgyűlési és tanácsi választásokon ismét kinyilvánította bizalmát a magyar szocialista munkáspárt politikája, a hazafias népfront programja iránt, s tetteivel bizonyítja, hogy magáénak tekinti a pártnak a népünk érdekeit kifejező és szolgáló törekvéseit.

/folyt.köv./

Pa

-előrehaladásunknak fő feltétele -hangsúlyozta-, hogy amit közösen elgondoltunk, azt egységes akarattal hajtsuk végre. a jó végrehajtáshoz viszont elengedhetetlen, hogy fenntartsuk, továbbfejlesszük azt a megoldást kereső vitaszellemet, tettekkészséget, amely a kongresszus és a választások idején országszerte megnyilvánult. az együttes gondolkodás közös dolgainkról - az együttes cselekvés legfőbb ösztönzője. szilárd elhatározásunk, hogy a kongresszus utmutatásait követve, tovább mélyítjük, fejlesztjük a szocialista demokráciát. a nagyobb követelmények érvényesítésének és a társadalmunkban még jócskán megtalálható közömbösség, tunyaság, fegyelmezetlenség, bürokrácia és pazarlás elleni harcnak is ez az egyik legfontosabb feltétele.

- gazdasági feladataink eredményes megoldásához is nélkülözhetetlen - emelte ki a szónok -, hogy együtt gondolkozzunk és egységben cselekedjünk. gazdasági céljaink elérése, amelytől döntő mértékben függ az ország fejlődése, mindenkitől erőfeszítést, fegyelmezett munkát és magatartást követel. annak a követelménynek, hogy maximális ésszerűséggel hasznosítsuk a rendelkezésre álló anyagi és szellemi erőforrásainkat, csak akkor tudunk eleget tenni, ha minden területen magasabbra emeljük a mércét. gyorsabban jutunk előre, ha mindenütt azok kapják a legnagyobb anyagi és erkölcsi elismerést, akik arra rászolgálnak.

a továbbiakban arról beszélt a központi bizottság titkára, hogy népünk tulnyomó többsége tiszteletet érdemlő módon, eredményesen dolgozik az éves feladatok megoldásán, s külön is szólt az ideai aratásról. hangsúlyozta: - egész társadalmunk nagyra értékeli, azokat az óriási erőfeszítéseket, amelyeket a betakarítási munkák résztvevői, irányítói tettek a termés megmentéséért, a károk csökkentéséért. az ország jövő évi kenyere biztosított. a szervezettség, a jó együttműködés, a közösségért, az ország kenyeréért érzett felelősség jellemezte ezt a helytállást követelő nagy munkát. tisztelet és megbecsülés érte!

arra is kitért, hogy az elmúlt hetekben az ország egyes területeit, különösen a körösök vidékét természeti csapás sújtotta, s ezzel kapcsolatban megállapította: - az árvíz elleni küzdelem résztvevői, a gátak építői és védői, a helyi lakosság, a vízügyi szolgálat és a fegyveres testületek tagjai, a párt-és tanácsi szervek - mindenki, akinek feladata volt - becsülettel helytálltak. elismerésre méltó a népünk részéről megnyilvánult figyelem, együttérzés és segítőkészség. a bajba jutottak érezhették, hogy nincsenek egyedül, velük van az ország. számíthatnak a párt, a kormány, a társadalom segítségére.

/folyt.köv./

Pa

bb. 1. /németh károly.... 3. folyt/gw

ezután a legfontosabb gazdasági tennivalóink kapcsán németh károly kiemelte:

- most az iparban, a mezőgazdaságban, a közlekedésben, minden területen arra kell összpontosítani erőinket, hogy sikeresen megoldjuk az év hátralevő részében előttünk álló feladatokat. azt kérjük a szocialista munkaverseny résztvevőitől, a szocialista brigádoktól is, hogy felajánlásaik pontos, jó teljesítésével adjanak újabb lendületet a gazdasági építőmunkának.

- az összetettebb, nehezebb feladatok megoldása, az ország valamennyi becsületese állampolgárának érdekét és javát szolgáló, töretlen szocialista fejlődés fenntartása és folytatása azt kívánja, hogy mindenki igyekezzék többet tenni, tudása, tehetsége legjavát adva, jobban, eredményesen dolgozni. döntővé válik - inkább mint valaha is - az emberekben rejlő lehetőségek teljesebb kihasználása, az a semmi mással nem pótolható erőforrás, amit a tömegek tapasztalata, tudása, az emberek jobbitó szándéka jelent. ebben van a mi igazi nagy lehetőségünk. a nagyobb követelményeknek akkor tudunk megfelelni, ha a szocialista módon élő és cselekvő emberre jellemző olyan tulajdonságok, mint a közösségi szellem, a közösségért érzett felelősség, az egymás iránti tisztelet és megbecsülés, egyre inkább áthatják gondolkodásunkat és tetteinket.

- az építőmunka feltételei most nehezebbek, a korábbinál több akadály áll a fejlődés útjában. de bizakodhatunk, pártunk és népünk együtt sok bonyolult feladatot oldott meg eredményesen. ha mindannyian akarjuk s egységben cselekszünk, elérjük a kitűzött célokat, megőrizzük és megszilárdítjuk nagy történelmi vívmányainkat, megvetjük egy későbbi lendületes fejlődés alapjait. van világos programunk, szilárd alapokra építhetjük a jövőt!
- zárta beszédét németh károly. /mti/

- 4 -

Pa

bb 2. sarlós istván kisbéri beszéde

i of/gk um dg ie

1959. augusztus 19.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk - rövidített szöveggel - azt a beszédet, amelyet sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára mond el az alkotmány ünnepe alkalmából kedden délután kisbéren rendezendő nagygyűlésen. keretet később adunk.

az anyag feloldásig embargós!!

x x x

bevezetőben sarlós istván hangsúlyozta: mi a haza sorsának folyamatos javulását csak úgy tudjuk elképzelni, hogy minden tettünkkel közvetlenül szolgáljuk az egész nép érdekeit. ezért tartjuk fontosnak, hogy aki vezető szerepet tölt be, legyen mindig hű a néphez, értse az emberek életét, örömei és gondjai legyenek azonosak a népével, és sohase felejtse el, hogy vezetővé a szocializmus korszakában, közös ügyünk szolgálatában vált. aki ezt megérti, az természetesnek tartja azt is, hogy a holnap letéteményese a dolgozó ember, aki nélkül nemcsak értéket termelni nem lehet, de dönteni sem lehet, sem a jelen, sem pedig a jövő fontos kérdéseiben.

a továbbiakban sarlós istván alkotmányos rendünk erősítésének feladatai kapcsán a demokrácia kiszélesítéséhez szükséges rend és fegyelem fokozásáról, ebben a vezetők és beosztottak részvételéről és felelősségéről szólt:

- sokan leegyszerűsítve a dolgokat, megelégszenek azzal, ha a demokrácia a véleménynyilvánítás lehetőségét biztosítja. mi ezzel nem elégszünk meg. azt akarjuk, hogy minden elhangzó véleménynek legyen következménye; egy igen vagy egy nem - de ez se pusztán kijelentésként, hanem része legyen egy elfogadható és a köz szolgálatát képviselő érvelésnek. azt akarjuk, hogy a döntések, akár országos, akár csupán helyi jelentőségűek: olyan lépéseket eredményezzenek, amelyek hasznosak és érthetőek, elfogadhatóak az érintettek számára.

/folyt.köv./

- 5 -

Pa

bb 2. /sarlós istván...1. folyt./um

- aki gyakorolni akarja a demokráciát, annak tisztelnie kell embertársait. meg kell szoknia, hogy az úgy a fontos, és nem az, hogy mindig és mindenben az ő véleménye vagy elképzelése valósuljon meg. aki gyakorolja a demokráciát, annak kötelessége az is, hogy igényes legyen. legyen igényes a saját munkájával szemben, s követelje meg a környezetében élőktől is, hogy a kor követelményeinek megfelelően éljenek és dolgozzanak.

céljaink elérésének fontos mozgatórugóiként említette ezután a szónok a közérdek képviselőjét, a közösségi magatartást, a közéletiséget, s mindebben a népfrontmozgalom szerepét:

- ma, amikor teendőink egyre bonyolultabbá válnak, az eddigieknél is nagyobb figyelmet kell fordítanunk arra, hogy a demokrácia szabályainak megfelelően éljünk és dolgozzunk. és hogy ez így legyen, azért kell az egész lakosság összefogását szolgáló mozgalomnak, a hazafias népfrontnak tervszerűbben és hatékonyabban dolgoznia. az a szándékunk, hogy a köz ügyei iránt érdeklődőket rendszeresen tájékoztassuk a ma és a holnap megoldásra váró kérdéseiről. arra ösztönözzük őket, hogy ne csak szemlélői, hanem meghatározó tényezői legyenek terveink kimunkálásának és megvalósításának. a közelmúlt ékes példáját adta annak, hogy a hazafias népfront a párt célkitűzéseit követve milyen jelentős tömegeket tud bevonni a közügyek intézésébe.

- a jog és a kötelezettség - hangsúlyozta sarlós istván- egymást kiegészítő elemei az életnek. ezért hibás minden olyan nézet, amely csak a jogok élvezetét tartja biztosítandónak, a kötelességek tekintetében viszont szabad választási lehetőséget ad. nincs választási lehetősége ebben a vonatkozásban senkinék. a jól, pontosan végzett munka mindenkire nézve kötelező. természetes, hogy valamennyi állampolgár érdekeit szolgáló szocialista cél vonzóvá akkor válik, ha az egyén jól érzi magát a társadalom által kialakított közösségben, és ha azt tapasztalja, hogy a jövő az ő számára is olyan nyitott könyv, amelynek minden sorához maga is hozzáteheti a gondolatait.

/folyt.köv./

Pa

- 6 -

bb 2. /sarlós istván..2. folyt./um

- olyan jövőről beszélünk, amelyért mindenkinek egyformán, képességei és tudása teljes kifejtésével kell dolgoznia. ez a jövő azt igényli, hogy az azonos kötelezettségű emberek az egyéniségüket és az érdeklődési körüket tekintve ne legyenek egyformák. a jól végzendő munkának csak egyik feltétele az, amit az előírások és a vezető szervek teremtenek meg. a másik, nem kevésbé fontos feltétel az, amit az egyén saját tapasztalatai és képességei felhasználásával akkor terem meg, amikor gondolkodó emberként és nem automataként dolgozik. ebben van nagy felelőssége mindenkinek: a beosztottaknak és a vezetőknek is. az egyes embernek abban, hogy érvényesítse a tudását, a vezetőknek abban, hogy ne gátolja, hanem erőteljesen támogassa az egyén képességeinek kifejtését.

- a vezetők és a beosztottak, pontosabban a más és más feladattal megbízott egyenrangú állampolgárok szervezett és fegyelmezett együttműködését igényeljük minden területen. a fegyelmezetség nem lehet idegen a mi gondolatvilágunktól, kimondva vagy kimondatlanul jelen van és fontos szerepet játszik az emberek életében - mondta sarlós istván. /mti/

..-

bb 3. egészségesebb a lakosság - statisztikai „kórkép”,

i of/tr um dg e

1980. augusztus 19.

összességében javult a magyarországi lakosság egészségi állapota - ezt mutatja az a statisztikai mérleg, amely az 1979-es esztendő kórházi és betegforgalmi adatainak elemzésével most készült el az egészségügyi minisztériumban. ebből kiténik, hogy igaz, az ország tavalyi egészségügyi helyzetképe csak kis mértékben jobb, de jobb mint az 1978-as „kórkép”, volt.

a halálozási arány a megelőző évhez képest 1979-ben 13.1 ezrelékről 12,8 ezrelékre csökkent. tovább javult az egy éven aluliak halandósági aránya, nem emelkedett tovább a 40-49 éveseké, az 50-59 éveseknél csak kis mértékű volt az emelkedés. a csecsemőhalandóság ezer élveszülöttnél 24,4-ről 23,7-re csökkent, de az európai országok között ezzel továbbra is kedvezőtlen helyen vagyunk.

/folyt.köv./

Pa

- 7 -

bb. 3. /egészségesebb ...1. folyt./um

a halálokok között még mindig „vezetnek”, a keringési rendszer betegségei, a daganatos betegségek, a balesetek, a légző- és emésztőszervi betegségek, az első kettőnek a halálozási arányszáma az 1978. évi értékhez képest valamelyest csökkent. a megelőző évi szinten alakult tavaly a balesetek, a mérgezések és az erőszak miatt meghaltak aránya, a tízezer biztosítottra jutó új rokkantsági nyugdíj-megállapítások száma kis mértékben - két százalékkal - emelkedett.

a táppénzesek napi átlagos száma és a táppénzesek aránya - 5,7 százalék - valamint az egy dolgozóra jutó táppénzes napok száma - 17,5 nap - 1974-től kezdődően emelkedett, 1979-ben azonban némi javulás következett be, kedvező, hogy 1979-ben nem volt influenza-járvány, s kevesebb megbetegedés fordult elő fertőzések miatt is, mint a megelőző évben.

a kedvezőtlen jelenségek közül elsősorban a nagy rubeola járvány említendő meg; mintegy hat hónapig a bejelentett megbetegedések száma meghaladta a világviszonylatban is súlyos 1973-74. évi járványét. a foglalkozási megbetegedések száma valamelyest növekedett, ami a kiterjedtebb szűrővizsgálatokkal hozható összefüggésbe. a bejelentett üzemi balesetek száma 2,3 százalékkal, a halálos üzemi balesetek száma 4,6 százalékkal csökkent. az üzemi baleseteknél viszonylag magas volt a fiatalok aránya.

a személyi sérüléssel járó közúti balesetek száma 1979-ben 3 százalékkal volt magasabb, a megsérült személyek száma 2 százalékkal emelkedett, jelentősen - 13 százalékkal - csökkent viszont a baleset következtében meghaltaké. folytatódott a daganatos és tüdőbetegségek szűrése. a lakosságnak mintegy háromnegyede az elmúlt évben is részt vett tüdőszűrésen. változatlanul kicsi a tízezer szűrésből kiemelt új tbc-s megbetegedések, növekszik viszont a tüdőtumorról nyilvántartottak száma. a rákszűréseken a korábbinál százezerrel többen vettek részt.

az 1973-as népesedéspolitikai határozat alapján számos intézkedés nyomán lényegesen javult a nő- és gyermekvédelem, csökkent a művi terhességmegszakítások, a spontán vetélések száma. a korszerű fogamzásgátlók használata elterjedt, és jelenleg a szülőképes nőknek mintegy 25 százaléka védekezik. a csecsemőhalálozás további csökkenésében jelentős szerepe van annak, hogy az intenzív ellátásra szoruló újszülöttek újszülött-intenzív központokban helyezhetők el. a javuló szülészeti ellátás eredményeként csökkent a sérült, illetve a maradandó károsodást szenvedő csecsemők száma. /mti/

Ra

- 8 -

bb. 4. tanévkezdésre megszépült iskolák a fővárosban

i cs/tr um e

1980. augusztus 19.

szeptembertől megfiatalodott, megszépült tantermek várják a diákokat - jó ütemben haladnak, s sok helyütt már befejeződtek a nyári korszerűsítési munkák a fővárosi iskolákban. a kerületi tanácsok az iskolák karbantartására rendelkezésükre álló pénz nagy részét elsősorban a hiányzó felszerelések pótlására, az elavult berendezések cseréjére, a fűtés korszerűsítésére vagy új lámpatestek beszerelésére költötték.

az mti munkatársának néhány kerületben szerzett tapasztalatai: a folyósok, tantermek kifestésével, az ajtók, ablakok mázolásával jószereivel mindenütt végeztek már. a nagyobb lélegzetű felújítási-korszerűsítési munkák pedig legkésőbb az év végére fejeződnek be.

a ii. kerületi dimitrov utcai iskola részleges felújítása során az egyedi olajtűzelésről központi olajtűzelésre térnek át, s e szereléssel egyidejűleg végzik el a világítótestek cseréjét is. ugyancsak a fűtést korszerűsítik a marczibányi téri iskolában, itt a fűtési idény kezdetére a szénttűzelésű kazánok helyett gázfűtésű kazánteleg melegíti majd a tantermek, folyósok és az iskola más helyiségeinek radiátorait.

a viii. kerületben a dugonics utcai iskolában nemrég látak hozzá egy 200 négyzetméter alapterületű, korszerű ebédlő kialakításához, itt a tanév második felében 450 kisgyermek étkezését biztosítják. emellett 5 iskolában a fénycső-kondenzátorokat cserélik ki, mivel a tűzoltóság megállapítása szerint ezek robbanás-veszélyesek.

a xvi. kerületi bekecs utcai iskola korszerűen felszerelt tornateremmel bővül az év végére, a hősök fasori iskolában pedig a központi fűtőberendezést korszerűsítik, s a gázkazánok beépítése után ismét eggyel kevesebb budapesti iskolát fűtenek szénrel.

a xviii. kerület általános iskoláiban is kisebb-nagyobb részleges felújítási munka folyik. a brassó utcai, a szélső utcai és az ady endre utcai iskolákban például a tantermek világítását korszerűsítik, mivel a kisdíjakok még mindig két műszakban tanulnak, az eddigi lámpatestek már nem feleltek meg a követelményeknek, a tantermek a kellenél sötétebbek voltak. e hiányosság megszüntetését szolgálják a tanévnyitásra felszerelendő új lámpatestek.

/folyt. köv./

Ra

- 9 -

bb. 4. /tanévkezdésre... folyt./um

az „egy üzem egy iskola, mozgalom jegyében a kerületekben a környékbeli gyárak, vállalatok szocialista brigádjai, a szövetkezetek dolgozói és a kisiparosok is segítenek a csinosításban, a szakipari munkákban. a nyárvégi nagytakarításból többhelyütt a kiszések, az uttörők és a szülők is kivészik a részüket. /mti/

-. -

csütörtöktől
bb. 5. Ismét vendégeket vár a szovjet kultúra és tudomány háza
i/kj/dg/gw e 1980. augusztus 19.

egy hónapos nyári szünet után csütörtöktől ismét gazdag programmal várja látogatóit a szovjet kultúra és tudomány háza. a szovjetunió népeinek életét magyarországon népszerűsítő, gazdasági, tudományos és kulturális eredményeiről tájékoztató intézmény augusztus utolsó harmadában és szeptemberben több, közérdeklődésre számot tartó programot kínál az érdeklődőknek. az első „munkanapon, az 1980-as olimpiáról, mint az olimpiai játékok történetének minőségileg új szakaszáról hangzik el értékelő előadás.

a közelgő vasutas világnap alkalmából vasárnap délután - az ember és haladás filmklub rendezvényeként - tudományos ismeretterjesztő filmeket mutatnak be. augusztus 27-től a szénbányászatról megjelent szovjet kiadványokat, a hónap utolsó napján pedig a bányászok munkáját feldolgozó filmeket mutatnak be.

szeptember elején ünneplik a szovjetunióban a szovjet film napját s ez alkalomból - szeptember 4-én - könyv-és fotókiállítás nyílik „a film és a kor, cimmel.

a semmelweis utcai intézmény tovább folytatja a szovjetuniót bemutató, előadással egybekötött filmsorozatainak vetítését. a következő hetekben mutatják be a kárpátoktól a csendesóceánig, a hazám szíve, valamint a szovjetek országa ma és holnap című alkotásokat.

jelentős helyet foglal el a szovjet kultúra és tudomány háza programjában az szkp közelgő, xxvi. kongresszusát köszöntő műsorsorozat. előadások hangzanak el a szovjet nagyvárosok fejlődésének távlatairól, valamint a szovjetunió természeti erőforrásainak ésszerű felhasználásáról, az ötéves népgazdasági tervek teljesítésének fontos tényezőjéről. kerekasztalbeszélgetésre is sor kerül - szeptember 11-én, csütörtökön -, a szovjet ifjúság részvételéről a xxv. kongresszus határozatainak végrehajtásában.

/folyt. köv./

Pa

bb. 5. /ismét vendégeket vár... folyt./gw

budapesti évenként hagyományosan megrendezik a szovjet kultúra napjait. a közelgő rendezvénysorozat megelőzően az orosz és szovjet irodalom magyar fordításaiból nyílik könyv-és fotókiállítás a házban szeptember 23-án, a hónap utolsó hétfő estéjén pedig megrendezik az ifjú előadóművészek nemzetközi versenyé magyar és szovjet résztvevőinek műsorát - a művészet világa címmel.

a nyárvégi vasárnap délelőttökön továbbra is várja a legkisebbeket a napocska gyermekklub, ahol az apróságok körében népszerű rajz-és bábfilmeket vetítenek részükre. /mti/

bb. 6. új típusu kamionok - 100 köbméteres rakodótérrel

i/os/tr/sl/gw e

1980. augusztus 19.

új típusu, az eddigieknél nagyobb hasznos rakterülettel rendelkező kamionokkal bővítik gépparkját a hungarocamion. a mercedes és az ackerman-fruehauf cég kooperációjában gyártott 100 köbméteres rakodó területű szállító járművek közül az első már megérkezett budapestre. az idén, Európában elsőként, 10 ilyen új típusu kamion üzembeállítását tervezi a hungarocamion nemzetközi autóközlekedési vállalat.

az eddigieknél 25-30 köbméterrel nagyobb rakterületű szállító járműveket a múlt évben a frankfurti nemzetközi autószaalon bemutatóján ismerték meg a szakemberek. a járművek méretei a nemzetközi előírásoknak megfelelnek, használatuk pedig gazdaságosabb az eddigi típusoknál. a nagyobb rakodóterületet több szerkezeti, felépítésbeli változtatással alakították ki. a kormányzó szerkezet tökéletesítésével például a pótkocsi közelebb került a gépes kocsihoz, a gépkocsivezető hálójának áthelyezésével rövidebb lett a vezetőfülke, a kerekek átmérőjének csökkentése pedig a kocsiszekrény magasságát növelte meg. az új típusu kamion nemcsak a szállítás, hanem az üzemeltetés szempontjából is gazdaságosabb, a jármű formatervezése, és a különböző helyekre felszerelt légheltemelő lemezek ugyanis lehetővé teszik az üzemanyag 10 százalékos megtakarítását.

az új típusu szállító járműveket a hungarocamion, elsősorban butorok és konfekcióruházati cikkek fuvarozására kívánja felhasználni. /mti/

Pa

bb. 7. sikeres kísérlet - hajóval szállítottak lakásokat
győrből a fővárosba

mzs/kz/gw e

1980. augusztus 19.

tizenhat óra után épségben budafokra érkezett a győri kikötőből az a 90 panel, amelyet a hazai panel szállítók történetében először továbbítottak uszályal. a házgyári panelek szállítási költségeinek csökkentését szolgáló kísérletet a győr megyei állami építőipari vállalat és a mahart közösen hajtották végre.

a győri házgyár évente mintegy 1000 lakáshoz elegendő, együttesen csaknem 85 ezer tonna panelt szállít a fővárosba. a szállítási kísérletet megelőzően kiszámították, hogy egy-egy tonna panel tehergépkocsival történő szállítása körülbelül 900 forintba kerül, víziúton viszont ennek mindössze kétharmadára ugyanakkor még ennél is nagyobb értékű, csak tízmilliókban mérhető az üzemanyag és egyéb szállítási költségmegtakarításra is lehetőség van, amennyiben a panelek vízi szállítása általánossá tehető. előnyt jelent az is, hogy a vízi szállítás révén csökken az m1-es ut zsúfolt forgalma, s ez a többi gépjárművezetőnek jelent majd könnyebbséget.

a vízi szállítás gondolatát a gazdasági ésszerűség hívta életre, s a földrajzi környezet adta lehetőségek kamatoztatásával hoz hasznát a gyártóknak, s az egész népgazdaságnak. mielőtt győrről berakták a paneleket, a 426. számú mahart önjáró uszályt felszerelték olyan biztonsági berendezésekkel, amelyek megóvják a roppant súlyú rakományt a sérüléstől. az elemeket portáldaruval emelték rá az uszályra, amelynek hatalmas gyomrába negyven panelhordó nagyteherautó rakománya fér el. /mti/

bb. 8. alacsony kalóriájú földgázból villamos energia

end/kz/gw e

1980. augusztus 19.

alacsony kalória értékű földgáz hasznosításának tervein dolgoznak az alföldi olajiparban. mint ismeretes a közelmúlt geológiai vizsgálataival megállapították, hogy a közép-alföld térségében, elsősorban kisujszállás, fegyvernek körzetében viszonylag jelentős olyan gázkészletek vannak, amelyeknek elég nagy a nem éghető tartalma, közvetlen ipari, vagy háztartási célfogyasztásra nem alkalmas. a tervek szerint a kitermelt gázt kisujszálláson gyűjtik össze, majd távvezetéken a tiszai hőerőműbe szállítják. az erőműben a drága fűtőolaj helyett a lényegesen olcsóbb, alacsonyabb fűtőértékű gázt égetik el és nyernek belőle villamosenergiát. a közép-magyarországi gáztelepekről az előzetes számítások szerint évente 200.000 tonna fűtőolajnak megfelelő gázmennyiséget szállíthatnak.

/folyt.köv./

- 12 -

Pa

bb. 8. /alacsony kalóriájú... folyt./gw

jelenleg a beruházás felszíni, technológiai rendszerének a tervezése, valamint a földalatti kutak, a gáztelepek művelési terveinek a kimunkálása van folyamatban. a program szerint a kisujszálláson épülő gázüzemről a tiszai hőerőműig 90 kilométer hosszú gázvezeték építenek s ezen évente legalább félmilliárd köbméter gázt továbbítanak. a kisujszállási beruházás és a távvezeték a program szerint 1982 végére készül el. /mti/

bb. 9. tető alatt a hévizi tó fürdő főépülete

tóa/kz/gw e

1980. augusztus 19.

a tervezett ütemben halad és a legfontosabb szakaszához érkezett az európa-szerte ismert hévizi tó fürdő rekonstrukciója. tető alá került a tó közepén álló 1.600 négyzetméter alapterületű főépület, a tó fürdő leglényegesebb gyógyászati létesítménye. a tó feletti épületben, a turizmustól elkülönítve, a reumás betegek gyógyellátására rendezkednek be. a gyógyászati épület külső megjelenésében megőrzi régi formáját, a hévizre jellemző kupolás stílust, belül azonban modern lesz: ugyanazt a gyógykezelést - fürdés, masszázs, iszapkezelés, sulyfürdő, torna, stb. - nyújtja, mint a hévizi állami gyógyfürdő kórház többi egészségügyi intézménye.

a tó fürdő fenyőcölöpökön álló főépülete a rekonstrukciós program szerint 1981. májusára készül el. felszerelése, berendezése után az eddiginél több reumás beteget is fogadhat héviz, mindezen előtt azonban jobb és nyugodtabb gyógyellátást biztosít. a tó fürdő teljes rekonstrukciójának befejezése 1983-ban várható. /mti/

- 13 -

Pa

bb.10. a jövő ekéi - új eke családot fejlesztenek ki mosonmagyaróvárott

cser/kz/ig e 1980. augusztus 19.

új eke család kifejlesztését kezdték meg a rába magyar vagon-és gépgyár mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárában. teljesítménye minden eddig alkalmazott ekéét meghaladja. máximalisan 12 ekefej szerelhető rá. az első négy kísérleti ekére 9 fejet szerelnek, s a bábolnai mezőgazdasági kombinát földjein még az ősszel kipróbálják őket. óránként 3 hektárt lehet velük felszántani.

az új típusú ekék a 300 lóerőn felüli traktorok munkagépei lesznek. az ilyen nagyteljesítményű erőgépek várhatóan a hatodik ötéves terv során jelennek meg a magyar mezőgazdaságban. a rába gyár terveiben is szerepel a 350 lóerős motorral felszerelt mezőgazdasági erőgépek gyártásának megkezdése. /mti/

-. -

bb.11. szedik a „sör fűszerét”,

igó/kz/ig e 1980. augusztus 19.

szedik a „sör fűszerét”, a humulon komlótermelési rendszer taggazdaságaiban. a humulon a komló egyik fontos alkotórésze, erről kapta nevét a termelési rendszer, amely gyakorlatilag az ország egész komlóültetvényét a kezében tartja. az idén mintegy hatszázötven hektár hozott termést, mégpedig a tavalyinál gazdagabb termést.

a melegigényes növény jól hasznosította az elmúlt napok, hetek kedvező időjárását és „ledolgozta”, fejlődési hátrányának nagyobb részét. így módon a szokottnál alig egy héttel később érte a szedésre az apró, zöld toboz, amely a sört izesítő, tartósító aranyánga lupulint tartalmazza. jelenleg a korai fajták termését takarítják be a gazdaságok.

a hét méter magas vezetékéről kézi erővel választják le a tobozokkal teli indákat, a munka további műveletei azonban teljesen gépesítve vannak: nagyteljesítményű feldolgozó berendezések szedik le az indáról a tobozokat, majd osztályozzák, szárítják, klimatizálják és préselik a termést. a munka szeptemberben tetőzik majd, amikor a nagyhozamu kései fajtákat szüretelik.

/folyt.köv./

- 14 -

pa

bb.11. /szedik folyt./ig

a humulon-rendszert az ország legjobb komlótermelő gazdasága, a bolyi kombinát irányítja, amely a hazai ültetvények egyhatodával rendelkezik. a termelési rendszer hektáronkénti ezer kilogramm körüli átlagát egyharmadával meghaladó bolyi hozamok a fejlődés további lehetőségeit jelzik. /mti/

-. -

bb.12. izocianát üzem épül sajóbábonyban

hag/kz/ig e 1980. augusztus 19.

egy fontos vegyipari alapanyag, az izocianát, hazai előállítására hoz létre üzemet az észak-magyarországi vegyiművek. az e célt szolgáló beruházás kivitelezése megkezdődött, s ennek során - 1982 végéig - összesen mintegy kétezer tonna izocianát gyártására alkalmas technológiai berendezéseket szerelnek fel.

az izocianátokat hazánkban főként a növényvédőszer-gyártáshoz és a poliuretán-hab előállításához használják.

az új üzem létrehozása mintegy szátötvenmillió forintba kerül. /mti/

-. -

bb.13. akácvirágzás a szársomlyón

igó/kz/ig e 1980. augusztus 19.

a 442 méter magas szársomlyón, az ország legdélibb hegycsucsán, ismét virágba borult az akác. az erős napsugárzás hatására tömegesen jelentek meg a fákon a tavaszt idéző fehér-fürtök, valamivel kisebbek és fakóbbak, mint a májusi virágok voltak. a méhek azonban mitsem törődnek a különbséggel, újra ellepték az akácfaakat. a szársomlyó-környéki méhkaptárakba így módon friss akácméz kerül ezekben a napokban. a mecsek alján viszont őszre emlékeztetnek a vadgesztenyefák, amelyeknek a lombja sárgára-barnára színesedett, s leveleik nagyobb része lehullott, akárha október volna már. /mti/

-. -
-15-

és virágpor

bb. 14. kitüntetések kiemelkedő népfrontmunkáért

t/of/rj ie

1980. augusztus 19.

... az alkotmány ünnepe alkalmából a hazafias népfront kitüntető jelvényét adományozták a népfrontmozgalomban kiemelkedő munkát végzett tisztségviselőknek és aktivistáknak. a hazafias népfront belgrád rakparti székházában sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára kedd délelőtt 35 népfrontmunkásnak adta át a kitüntetést.

a hazafias népfront budapesti és megyei bizottságainak ünnepein 115-en vették át a kitüntető jelvényt. /mti/

.-

bb. 15. megnyílt az országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás és vásár

jf/kg/rj sl ie

1980. augusztus 19.

a 69. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás és vásár kedden ünnepélyes külsőségek között megnyílt. a vásárváros fellobogózott főterén megrendezett nyitó ünnepségen megjelent havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és marjai józsef, a kormány elnökhelyettese. ott volt a vendégek között a kormány több tagja, a diplomáciai testület számos tagja, valamint a hazai és külföldi kiállítási részlegek vezetői.

a himnusz elhangzása után váncsa jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter mondott megnyitó beszédet.

/folyt.köv./
10.13 rj

-16-

10/13
Rj

bb. 15. / megnyílt az országos... 1. folyt./rj

a miniszter köszöntötte a megnyitó vendégeit, majd az omék szerepéről, jelentőségéről szólt.

- a most megnyíló kiállítás sokrétűen, gazdag anyaggal érzékelteti a mezőgazdaságban, az élelmiszeriparban, az erdő- és fagazdaságban elért eredményeket, jelzi a termelőerőkben, az agrárkutatásban és a szakoktatásban egyaránt tapasztalható fejlődést - mondotta. - az elmúlt évek eredményei alapján arról adhatunk számot, hogy tovább tart az a lendület, amely különösen a szocialista átszervezés óta jellemző a mezőgazdaságra, a hazai élelmiszertermelésre. az egy lakosra jutó 1,2 tonnás gabonatermelés, a 150 kg-os hustermelés olyan tény, ami nemzetközi mércével mérve is az élvonalba tartozik.

ez a termelési színvonal lehetőséget teremtett arra, hogy az élelmiszerellátás kiegyensúlyozott legyen, az élelmiszerfogyasztás növekedjen és szerkezete korszerűsödjön. miközben javult a hazai élelmiszerellátás, nőtt az agrárágazat exportja is. igaz, az élelmiszerárak a nemzetközi piacokon az elmúlt években számottevően emelkedtek. e mellett azonban a növekvő kivitelnek és a javuló minőségnek egyaránt köszönhető, hogy a mezőgazdasági és élelmiszeripari export értéke folyó áron. -, az 1970. évinek - tavaly már több mint a kétszerese volt.

a kiállítás is jelzi azt a sokoldalú nemzetközi együttműködést, amelynek részesei vagyunk. korunkban sokszorosan igaz, hogy a tudomány, a kutatás. - ami a mezőgazdasági termelés fejlesztésének is alapja - nemzetközi. eddig is, ezután is következetesen törekszünk arra, hogy mindazt a hasznosnak, gazdaságosnak ismertetjük, ami itthon vagy határainkon túl megszületik, lehetőségeinkhez képest gyorsan megismerjük és alkalmazzuk mezőgazdaságunkban. eredményeink egyik forrása - ezt a baráti országok gazdag bemutatója egyértelműen dokumentálja - a kgst keretében a testvéri szocialista országokkal való együttműködés. ez az együttműködés az élelmiszertermelés, az erdő- és fagazdaság mind több részletére terjed ki és kölcsönösen segíti céljaink elérését.

/folyt.köv./
10.35 rj

-17-

10/35
Rj

bb. 15. / megnyilt az országos... 2. folyt./rj

a kétoldalu kapcsolatok keretében is eredményesnek ítéljük az együttműködést. a termelés műszaki feltételeinek biztosításába és fejlesztésébe több nyugati világcég kapcsolódott be, korszerű kooperációk alakultak ki.

azután kifejtette: a mezőgazdaság ma már csak nagyon magas színvonalu ipari háttérrel fejlődhet. a termelés színvonalát, hatékonyságát erőteljesen formálják a gépek, a kémiai ipar, s egy sor más iparág termékei, gyártmányai. akik ezeket az eszközöket, berendezéseket, anyagokat előállítják - dolgozzanak kutatólaboratóriumokban vagy öntödében - igen fontos részesei a hazai élelmiszertermelésnek. a mezőgazdaság eredményeinek tehát társadalmunk széles rétegei, munkásosztályunk is részese. a politikai szövetség mellett ez a mind jobban bővülő kapcsolat tartalmi tényezője a munkás-paraszt szövetségnek is, amelyről az új kenyér ünnepén országszerte megemlékezünk.

az agrártermelésben elért eredmények legfőbb záloga pártunk és kormányunk jól bevált agrárpolitikája, szövetkezetpolitikája, az a bizalom, ami erre épülve az ágazatainkban dolgozók iránt megmutatkozik. erre az agrárpolitikára alapozva megoldhatjuk az előttünk álló nagy feladatokat is.

növekvő igényeink, s a körülöttünk változó világ folyamatosan új követelményeket támasztanak. ezek a mezőgazdasági termelésben is jelentkeznek, s nagyon tömören így határozhatók meg: növeljük gazdaságosan a hozamokat, javítsuk a termelésben hasznosított erők, eszközök hatékonyságát, s ily módon mezőgazdaságunk az eddiginél jobban járuljon hozzá a nemzeti jövedelem növeléséhez. az ezzel kapcsolatos tennivalók nagyon sokrétűek, most csak egyetlen sajátos vonásra hívnám fel a figyelmet: a mezőgazdasági termelésben a hatékonyság bizonyos határig erőteljesen összefügg a hozamok növelésével. így mezőgazdaságunkban a két feladatot - a hozamok, a termelés növelését és a gazdaságosság, a hatékonyság javítását - együtt kell megoldani.

/folyt.köv./
10.45 rj

MOS
ROU

-18-

bb. 15. / megnyilt az országos... 3. folyt./rj

sokat segíthet e feladatok megoldásában a tudomány. olyan új termelési eljárásokat kell kidolgozni és a gyakorlatban általánossá tenni, amelyek az eddigieknél is jobban szolgálják legfontosabb energiaforrásunk, a termőföld hasznosítását. az anyagi eszközöket és energiát úgy kell hasznosítanunk, hogy minden területen feltárjuk a termelés újabb tartalékait. szemléletünkben és gyakorlatunkban is érvényesíteni kell: nem mindig az a korszerű, ami drága, és nem minden fejlesztés egyben beruházás. a termelés növelésének léteznek az eddigieknél racionálisabb megoldásai is, amelyek nem járnak többlet anyag- és energiafelhasználással.

fontos érdekünk, hogy a gazdaságos termelésnövelés minden lehetőségét hasznosítsuk a nagyüzemekben, a háztájiban, a kis-termelők körében is. a szocialista nagyüzemek erősítése, fejlesztése változatlanul legfontosabb gazdasági, társadalmi feladatunk. e mellett - járva az eddigi helyes utat - továbbra is nagyon lényeges a háztáji és kisegítő gazdaságok termelési lehetőségeinek kihasználása, a termelési kedv fenntartása. ehhez a jövőben is sokoldalú segítséget adnak mezőgazdaságunk szocialista nagyüzemei.

a miniszter *aláhuzta*, hogy a belső ellátás, a külpiaci igények az eddiginél is parancsolóbban fogalmazzák meg az alapanyagtermelés és a feldolgozás vertikális kapcsolatainak összehangolt fejlesztését. ebben a beruházási lehetőségek mellett fontos szerepe van a gazdasági együttműködés ösztönzőbb formáinak, a termelési integráció erősítésének. hangsúlyozta, hogy az agrártermelés új követelményeket támaszt a hazai iparral és a termelőszökök importjával szemben. az élelmiszertermelők azt várják az iparban dolgozóktól, a termelőeszközöket biztosítóktól, hogy elébe mennek az új igényeknek, és mielőbb megkezdik a hatékonyabb mezőgazdasági termelés mai mércével is korszerű eszközeinek és anyagainak gyártását.

rámutatott: az agrár termelés fejlesztésében továbbra is mint döntő tényezővel számolunk a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában kialakított sokoldalú együttműködés, valamint az országok és a vállalatok közötti kétoldalu együttműködés adta lehetőségekkel. s a fejlesztésnél az eddiginél is nagyobb szerepet szánunk a tudományos eredmények gyorsabb elterjesztésének, az üzem- és munkaszervezésben meglévő tartalékok feltárásának.

/folyt.köv./
10.50 rj

10
11/ROU

-19-

bb. 15. / megnyilt az országos... 4. folyt./rj

a miniszter végül köszönetét és elismerését fejezte ki a hazai és a külföldi kiállítóknak - köztük a 6. nemzetközi anyagmozgatási és csomagolási, valamint az építés- otthon- energia kiállítás résztvevőinek is - munkájukért és jó szereplést kívánt a résztvevőknek, majd megnyitotta a 69. omék-ot.

ezután a vendégek megtekintették a kiállítást.
/folyt.köv./

bb. 16. harcsaritkítás kezdődött a töröcskei tavon

káp/ká/rj ie 1980. augusztus 19.

a horgászok egyik kedvelt vizén, a kaposvár melletti töröcskei tavon elszaporodtak a harcsák, s kíméletlenül pusztítják a pontyot és az ivadékot. a tavon gazdálkodó horgászegyesület ezért nyilvános harcsázást hirdetett meg. első ízben kedden „szállták” meg a horgászok a tó partját, abban a reményben, hogy alaposan megritkítják a ragadozó halakat. arra is gondoltak, hogy a nagy halak „fárasztása”, ne okozzon gondot, a tóőrök két csónakkal állnak készenlétben: ha valakinek sikerül harcsát akasztania, azonnal segítségére sietnek. a horgászegyesület szívesen lát vendéghorgászokat is.
/mti/

--

bb. 17. ünnepi küldöttgyűlések a 35 éve alakult vas megyei termelészövetkezetekben

lér/rj ká ie 1980. augusztus 19.

három és fél évtizeddel ezelőtt alakultak meg vas megyében az első mezőgazdasági termelészövetkezetek. vasszilvágyon 1945. tavaszán, szeptember pedig 1945. augusztusában hozták létre a közös gazdaságot a földnélküli cselédek a volt urasági birtokon. az évfordulóról kedden mindkét községben ünnepi küldöttgyűlésen emlékeztek meg, s méltatták az alapítók érdemeit.

/folyt.köv./

11.15 rj

-20-

12.15 rj

12.15 rj

bb. 17. / ünnepi küldöttgyűlések... 1. folyt./rj

vasszilvágyon hat, szeptember hét alapító tag él, részben nyugdíjasok, vagy még aktív dolgozók. a vasszilvágyi tsz egyik alapító tagja kneisz ferenc, a tsz elnöke.

a küldöttgyűlésen kitüntetések, jutalmakat adtak át a tsz-mozgalom veteránjainak. /mti/

--

bb. 18. megkezdődött a bugahányás a nagykunsági rizsföldeken

end/rj ká

1980. augusztus 19.

megkezdődött a bugahányás a nagykunsági és a tiszamenti rizsföldeken. a vizigabona fejlődése számára sorsdöntő virágzás az idén a szokottnál két-három hetet késett. a vetés, majd a keletkezés utáni hűvös, változékony időjárás alaposan hátráltatta a köztudottan melegigényes kultúra fejlődését, növekedését. az ország egyik legnagyobb rizstermelőüzemében, a palotási állami gazdaságban a hét elején az 1150 hektár rizs egyharmadán jelentek meg a bugák. a jelenlegi nagy hőmérsékleti ingadozás, a reggeli 10-12 fokos hűvös és a nappali 26-28 fok körüli meleg nem kedvez a vetéseknek. bizonyos, hogy a megtermékenyítés hiányos lesz. jóllehet a gazdaság vetésterületének csaknem a felén korai fajtát termesztenek, jó idő esetén is csak október közepe táján várható a rizs beérése. /mti/

--

bb. 19. kitüntetés

mi/rj sl ie

1980. augusztus 19.

a népköztársaság elnöki tanácsa acsai mihálynak, a vasutasok szakszervezete szegedi területi bizottsága titkárnak, eredményes munkája elismeréséül, nyugdíjbavonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést koszorúferenc, a vasutasok szakszervezetének főtitkára kedden adta át.
/mti/

--

11.20 rj

-21-

12.20 rj

12.20 rj

bb. 22. em b a r g ó 18.30 óráig!

elhunyt gergely istván

rj ie

1980. augusztus 19.

gergely istván államtitkár, az mszmp központi bizottságának tagja, az országos vizügyi hivatal elnöke kedden gépkocsibal-eset következtében elhunyt. temetéséről később intézkednek.

az mszmp központi bizottsága,
a magyar népköztársaság minisztertanácsa

x x x

gergely istván 1930-ban született, földmunkás családban. a gödöllői agrártudományi egyetemen szerzett diplomát 1955-ben. 1961-ig állami gazdaságokban dolgozott vezető szakemberként, majd az mszmp központi bizottságának politikai munkatársa volt. 1965-ben az akkori földművelésügyi minisztérium főosztályvezetője lett, majd 1967-1972-ig miniszterhelyettes. az 1972-75 közötti időszakban a szolnok megyei pártbizottság első titkárának tisztségét töltötte be. 1975 őszén nevezték ki államtitkárrá és az országos vizügyi hivatal elnökévé. az mszmp központi bizottságának 1975. márciusa óta volt tagja.

gergely istván felelős közéleti munkássága mellett tudományos tevékenységet is folytatott, s 1966-ban kandidátusi fokozatot szerzett. mintegy 150 tanulmánya jelent meg hazai és külföldi szaklapokban. 1967-től a magyar agrártudományi egyesület alelnöke, 1972 óta a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének társelnöke volt. /mti/

-. -

12.15/rj

B. OF
12.15
RA

-22-

bb. 20. ősztől kedvezményes utak a szocialista országokba
- ibusz sajtótájékoztató

t/sz/mi/sl/gw ie

1980. augusztus 19.

a hagyományos elő- és utószezonai utakon kívül az ősszel első ízben szervez 30-50 százalékos kedvezményrel társasutakat az ibusz a szocialista országokba - jelentették be a vállalat keddi sajtótájékoztatóján. a jelentős kedvezményt az tette lehetővé, hogy első sorban a malév, de a szocialista országok társ-vállalatai és légitársaságai is jelentős támogatást nyújtanak ezekhez a programokhoz.

összesen 9 féle ut közül válogathatnak az érdeklődők, s a kedvezményt több mint 7 ezren vehetik majd igénybe. az ibusz-irodáknak augusztus 25-től lehet jelentkezni ezekre a kiránduló jellegű utakra. egy 8 napos fekete-tengeri hajóút ára 3.300 és 5 ezer forint között van. a 7 napos kaukázusi ut repülőgéppel 3500 illetve 3900 forint. négy-öt napos utakat indítanak prágába, az alacsony- és magas-tátrába, drezdába, berlinbe, a lengyel-tátrába, zakopánéba, a déli-kárpátokba és repülő turát szerveznek szófiába, illetve a rilai kolostorhoz. ez utóbbi 3 napos ut 1500 forintba kerül.

a nyugdíjasoknak is kedvezményes üdülést biztosítanak a bolgár tengerparton. októbertől áprilisig 15 napos csoportokat indítanak, az ut teljes ellátással 3800 illetve 4200 forintba kerül. /mti/

-. -

bb. 21. balesetek

mi/gw ie

1980. augusztus 19.

szentlőrinc községben egy utkereszteződésben hánik józsef 18 éves tanuló, pécsbagothai lakos személygépkocsijával összeütött egy motorkerékpárral, amelyet nyaka gyula 67 éves nyugdíjas, királyegyházi lakos vezetett. a baleset következtében nyaka gyula olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint hánik megsértette az elsőbbségi szabályt.

/folyt. köv./
12.17/gw

12.17
RA

B. OF

- 23 -

bb. 21. /balesetek... folyt./gw

salgótarján külterületén gortva istván 25 éves gépko-
csivezető, vizslási lakos tehergépkocsival áttért az uttest
bal oldalára, majd az árkon keresztül haladva felborult. gortva
sérüléseibe a helyszínen belehalt.

a veszprém megyei gyarmaton zámolyi lászló 21 éves pék-
csikvándi lakos személygépkocsijával lehaldt az utpadkára, ott
egy fának ütközött és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy
kórházba szállítás után meghalt.

x x x

nyári jenő 21 éves fonó, nagyacsádi lakos marcaltőnél a marcal
folyóban fürdött és a vízbe fulladt. /mti/

bb. 23. eltemették hajdu ráfis gábort

t/ár/gk/dg/gw ie

1980. augusztus 19.

mély részvétellel kísérték utolsó útjára kedden a csepeli
köztemetőben hajdu ráfis gábort, a kritika című folyóirat 36 éves
korában elhunyt főszerkesztő-helyettesét. ravatalánál a népszab-
adság és a kritika szerkesztősége nevében zappe lászló kriti-
kus bucsuztatta a lapszerkesztőt, irodalomtörténészt, egyetemi
oktatót, s mindenek előtt a kritikust, aki egész munkásságával
a marxista elkötelezettségű műbírálat szigorú, következetes kép-
viselője volt.

a magyar írók szövetsége, s a pályatársak nevében
koczkás sándor irodalomtörténész emlékezett az elhunyt, aki
csepeli munkáskörnyezetből, kohászcsaládból került a szellemi
életbe, pályája kezdetén maga is fizikai munkásként dolgozott.

sirjánál a barátok nevében agárdi péter kritikus vett
végső bucsút hajdu ráfis gábortól. /mti/

- . -

bb. 24. időjárásjelentés

gw ie

1980. augusztus 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. augusztus 19-én
12.00 órakor:

tulnyomóan napos idő

a skandináv félsziget, a benelux államok, a brit szigetek,
valamint franciaország nyugati partvidéke fölé továbbra is hűvös,
nedves levegő áramlik. ennek hatására azokon a vidékeken többfelé
esik, záporosó, a hőmérséklet csúcspontja pedig 2-5 fokkal elma-
rad az ilyenkor szokásostól.

/folyt. köv./

12.53/gw

deső

- 24 -

13.25
RW

bb. 24. /időjárásjelentés... folyt./gw

rendkívül hűvös az időjárás a szovjetunió európai területének
északi felén. ott az elszórtan kialakuló esők mellett a hőmér-
séklet napközben a 15 fokot sem éri el. észak-és közép-európa,
valamint az appenin és a balkán félsziget fölött nagy kiterjedé-
sű anticiklon helyezkedik el. így az említett területeken a szá-
rító hatású leszálló légmozgások hatására kevés a felhő, napos
nyári az idő. hazánkban hétfőn főként a délutáni órákban megnö-
vekedett a gomolyfelhőzet, de csapadék nem hullott. általában
10-14 órán át sütött a nap. az északi, északkeleti szél megélén-
kült, sokfelé megerősödött. a hőmérséklet csúcspontja 21, 26 fok
között alakult. kedd hajnalra 8, 13 fokig hűlt le a levegő. ma
délre csak néhány helyen növekedett meg kissé a gomolyfelhő-
zet, általában derült, száraz idő volt. a hőmérséklet napi kö-
zépértéke 19,4 fok volt, ez 1,2 fokkal alacsonyabb, mint a száz-
éves átlag. ma 12 órakor budapesten 21 fokot mértek, a tenger-
szintre átszámított légnyomás 1019 mb, alig változik. a balaton
vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 22 fok volt.

várható időjárás szerda estig: a hőmérséklet 11 órára
19,21 fokig emelkedett.
budapestem hétfőn

általában napos, száraz idő. a délutáni órákban megnövek-
vő gomolyfelhőzet, és holnap már néhány helyen záporosó is kia-
lakulhat. időnként megélénkülő, változó irányú szél.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 9,14
a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 23, 27 fok kö-
zött.

a duna vízállása budapestnél: 329 cm, 18,7 fok. /mti/

- . -

bb. 25. a belső földi főszerkesztőség híreinek jegyzéke kedden
14 óráig

rj ie pr

1980. augusztus 19.

1. német károly beszéde /1.sz. jav./
 2. sarlós istván beszéde
 3. egészségesebb a lakosság
 4. megszépültek az iskolák
 5. ismét vendégeket vár a tudomány háza /2.sz. jav./
 6. új típusú kamionok
 7. sikeres kísérlet
 8. alacsony kalóriájú földgázból energia
 9. tető alatt a hévízi tófürdő főépülete
 10. a jövő ekéi
 11. szedik a „sör fűszerét”,
 12. izocianát üzem
 13. akácvirágzás /3.sz. jav./
 14. kitüntetések
 15. megnyílt az omék
 16. harcsarítkítás
- /folyt. köv./
13.00 rj

-25-

13.30
RW

bb. 25. / a bel földi... 1. folyt./rj

- 17. ünnepi küldöttgyűlések
 - 18. megkezdődött a bugahányás
 - 19. kitüntetés
 - 20. őszől-kezdeményes utak
 - 21. balesetek /6. sz. jav./
 - 22. elhunyt gergely istván /4. sz. jav./
 - 23. eltemették hajdu ráfis gábort
 - 24. időjárásjelentés /7. sz. jav./
 - 25. hírjegyzék
- /mti/

-.-

bb. 26. 778-ra emelkedett a megbetegedettek száma nagykanizsán - megerősített egészségügyi szolgálat működik a városban

tóa/ká/gw pr

1980. augusztus 19.

nagykanizsán a fertőzött ivóvíz okozta járvány miatt eddig 778 megbetegedettet vettek nyilvántartásba, közülük 223-at kórházban ápolnak. a kórházak fertőző osztályain - zalaegerszegen és nagykanizsán - súlyos beteget nem kezelnek, fokozott orvosi felügyeletre sem szorul senki. a megbetegedéseket továbbra is az enyhe lefolyás jellemzi.

a járvány megfékezése érdekében hozott intézkedéseket fenntartják. ismételten arra kéri nagykanizsa város lakosságát, hogy a személyi tisztasági előírásoknak /gyakori kézmosás, fertőtlenítőszeres takarítás/ tegyenek eleget. gyomor-és bélrendszeri megbetegedések esetén azonnal forduljanak orvoshoz, saját magukat ne gyógykezeljék, szigorúan tartsák meg az orvosi előírásokat. a korlátozó járványügyi intézkedéseket fogadják megértéssel.

/folyt. köv./
13.18/gw

- 26 -

14.10
pa

bb. 26. /778-ra emelkedett... folyt./gw

ily elejét vehetik a további megbetegedéseknek, amelyekre a közegészségügyi és egészségügyi szervek - egyelőre még - számítanak. az ellátás érdekében megerősített egészségügyi és közegészségügyi ügyelet folyamatosan működik az ünnep alatt is.

a közegészségügyi szervek naponta átlagosan mintegy 100 járványügyi vizsgálatot tartanak, megfeszített erővel igyekeznek a járvány tovaterjedését megakadályozni. /mti/

- . -

bb. 27. háromszázhatvanezer látogató a szegedi ünnepi hetek eseményein - fesztiválzáró sajtótájékoztató

dén/rj ká pr

1980. augusztus 19.

befejezéséhez közeledik a szegedi ünnepi hetek eseménysorozata: az augusztus huszadiki zárás előtt kedden a fesztivál intéző bizottságának sajtótájékoztatóval egybekötött ülésén összegezték az idei eredményeket, és ismertették a jövő évre tervezett programot.

mint elmondották, az idén előreláthatóan több mint 80.000 nézője lesz a dóm téren bemutatott 16 produkciónak, 8.000-el több mint tavaly.

a szabadtéri játékokra érkezett vendégek napközben is kedvükre szórakozhattak: az ünnepi hetek alatt rendezett kamarakoncerteket, orgonahangversenyeket, könnyűzenei műsorokat, a képzőművészeti, a fotó- és más kiállításokat, a szórakoztató és sportprogramokat 360.000 érdeklődő kereste fel. az ünnepi hetek 55 eseményét így tízezerrel többen látogatták, mint tavaly. különösen nagy sikere volt a szegedi látványvárosai: odessza, lodz, turku és szabadka kiállításait is vendégül látó szegedi ipari vásárnak, amelyet csaknem 130.000-en tekintettek meg. a muzeum kiállításain ötvenegyezeren fordultak meg.

/folyt. köv./

14.15 rj

-27-

15.00
rj

15.45
rj

bb. 27. /háromszázhatvanezer... 1. folyt./rj

a tanácskozáson horváth mihály, a játékok igazgatója elmondotta, hogy 1981-ben glinka ivan szuszanyin című operájának, a szegedi nemzetközi szakszervezeti néptáncfesztivál koncert jellegű gálaestjének, schiller tell vilmos című drámájának, strauss a cigánybáró című daljátékának és hacsaturján-seregi spartacus című balettjének előadásait tervezik a dóm téren. az ivan szuszanyint szovjet vendégművészek és a szlovák filharmónia énekkarának közreműködésével állítják színpadra. a spartacus az állami operaház balettművészeinek előadásában kerül színre. /mti/

..-

bb. 15. /megnyílt az omék... 5. folyt./rj

a vendégek elsőként a b/pavilonban a szakoktatás korszerű felszereléseit, a termelés-szervezést szemléltető elméleti oktató berendezéseket, az üzemszervezési és a nyelvi laboratóriumot nézték meg. a következő években valamennyi főiskolát, egyetemet felszerelnek ilyen berendezésekkel, hogy a szakember-képzés magas színvonalát ezzel is megalapozzák.

az élelmiszeripar pavilonjában az ágazat fejlődéséről kaptak a látogatók átfogó képet. a táblókból kitűnt, hogy az élelmiszerek választéka az elmúlt 15 évben megháromszorozódott; konzervből például jelenleg 270 félért gyárt az ipar, s ez is hozzájárul, hogy 11 kilóról 23 kilóra növekedett a fogyasztás. az új tejtermékek forgalombahozatala nyomán a sokáig stagnáló tejfogyasztás is jelentős növekedésnek indult. jelenleg az élelmiszeriparban a választék növelését és a minőség javítását várja a lakosság, s ennek az igénynek a kielégítésére most egész sor új terméket hoztak forgalomba. így itt látható a hűtőipar többféle újdonsága, és azok a sütőipari termékek, amelyek a korszerű táplálkozást szolgálják.

/folyt.köv./

14.20 rj

-28-

15.10 rj
15.10 rj

bb. 15. /megnyílt az omék... 6. folyt./rj

az a/pavilonban a kertészet és a gyümölcsstermesztés bemutatóinál folytatódott a körséta. a gyümölcsstermesztésben jelenleg az alma képviseli a legnagyobb arányt, az össztermelés megközelítően 50 százalékát, ezért a következő években nagyszabású fejlesztéseket hajtanak végre a csonthéjas és a bogyós gyümölcsök részarányának növelésére, a szilva, a cseresznye, a meggy és a málna-termesztés fellendítésére. ezeknek a fajtáknak a nemesített változatait is megtekintették a vendégek.

a kiállítás legnagyobb részvevője a szovjetunió. több témában is bemutatja az elmúlt évek fejlődését; látványosak a volgamenti öntözést demonstráló makettek, a fakitermelés és általában a fagazdálkodás legkorszerűbb eljárásai. színes fotókon azok az óriás állattartó telepek is láthatók, mint a naponta 1,4 millió tojást adó baromfitelep és az egyszerre 108 ezer sertést hizlaló moszkva melletti korszerű telep. nemcsak az állattartásban, de az állattenyésztésben is kiemelkedő eredményeket értek el a szovjet genetikusok, így például a kiállították azt a 15 kilogramm gyapjút, amelyet egyetlen birkáról nyírtak le, s 10 férfiöltöny előállításához biztosít elegendő nyersanyagot.

az ndk, a jugoszláv és a bolgár kiállítók mellett a csehszlovák bemutató stadnhoz is ellátogattak a vendégek, itt a magyar-csehszlovák mezőgazdasági együttműködés eddigi eredményeivel ismerkedhettek meg. a körséta ezután az amerikai egyesült államok kiállító részlegénél folytatódott.

jelentős terepet szentel a bemutató a magyar háztáji és kisegítő gazdaságoknak. ezek gazdasági szerepe jelentős, hiszen az összes mezőgazdasági termelés megközelítően egyharmadát adják, néhány ágazatban, mint a kertészeti termékek előállításában és a kisállat-tenyésztésben, ennél is nagyobb az arány. a kiállítás bemutatja a gazdaságok és a kistermelők közötti kapcsolatokat, a nagyüzemek ugyanis jelentős támogatást adnak a kistermelőknek, az állattartáshoz szükséges gyógyszer és takarmányellátásban, s a legkorszerűbb technológiák megismertetésében.

/folyt.köv./

14.25 rj

-29-

15.10 rj
15.10 rj

bb. 15. / megnyilt az omék... 7. folyt./rj

a körséta részvevői megismerkedtek a nagyteljesítményű hazai, illetve kooperációban gyártott gépekkel, majd megtekintették az állattenyésztés büszkeségeit, a kiváló hustermelő sertés- és a kiemelkedő hozamu szarvasmarhafajtákat, az építészet kiállító részlegénél a különféle hulladékfából felépíthető istállókkal, könnyűszerkezetes fémépületekkel ismerkedtek, előreláthatóan sikere lesz majd a dunai vasmű ugynevezett hobby növényházának, amely iránt elsősorban a kistermelők érdeklődnek.

a halászat, méhészet és a lengyel kiállítórész után a budatranspack nemzetközi anyagmozgatási és csomagolási kiállítást tekintették meg a vendégek, azok az új eljárások technológiák, berendezések mutatkoznak be, amelyek a nehéz fizikai munka megkönnyítését, a rakodás gyorsítását, szolgálják, s egyben energiatakarékosságot is eredményeznek.

a vásár délután 13 órakor a közönség előtt is megnyitotta kapuit, már az első órákban népes vendégsereg kereste fel a bemutatókat, vidékről autóbusszokkal, személygépkocsikkal érkeztek az utazási irodák által szervezett csoportok, a késő délutáni órákban azután a fővárosiak ezrei ismerkedtek a látnivalókkal, az első nap érdekessége volt a nyilvános tenyészállat-bírálat, a közönség a tribünről figyelhette meg 300 szarvasmarha ugynevezett küllemi bírálatát, hat bizottság 4-4 taggal dolgozott; a kiállított állatokról mondták szakzerű véleményét, amelyet hangosbemondón közöltek a vendégekkel.

az állatbírálat eredményét később kiegészítik az állatok egyéb teljesítmény-értékeivel, és végül ez az összesítés adja azt az összpontszámot, amelynek alapján sorrendet hirdetnek és kiosztják majd a díjakat, az omék-on 10 nagydíjjal, 10 teljesítménydíjjal és 10 „legszébb egyed,-díjjal ismerik el a tenyésztők-tartók eredményeit, átadnak 90 arany, 90 ezüst és 60 bronzérmét is.

/folyt.köv./

14.30 rj

-30-

15.30 rj

16.30 rj

bb. 28. elismerés a pontos, jó minőségű exportmunkáért

ráb/ká/gw pr

1980. augusztus 19.

az országos béketanács emlékplakettjével tüntették ki kedden az esztergomi labor-műszeripari művekben dolgozó jánosi lászló szocialista brigádot, a 15 tagú kollektíva egy évtizede dolgozik azoknak a - vetőmag-és takarmányvizsgáló laboratóriumok, valamint élelmiszerek elemzésére alkalmas - műszereknek az előállításán, amelyeket a szovjetunióba exportál a gyár, a kitűnő teljesítményt produkáló brigád munkájára még nem érkezett reklamáció, jó minőségű gyártmányok kerülnek ki kezük alól és nagy részük van abban is, hogy a gyár a kért határidőre küldheti a szovjet mezőgazdaság részére a korszerű, komplett vizsgáló laboratóriumokat.

az esztergomi szocialista brigád sokat tesz a szovjet-magyar barátság ápolásáért, a munkájukat elismerő emlékplakettet bensőséges gyári ünnepségen adta át pákozdi Antal, a szakszervezetek komárom megyei tanácsának titkára. /mti/

bb. 29. egerben megnyilt a 7. országos akvarellbiennálé

szilvás/ká/gw pr

1980. augusztus 19.

kedden egerben megnyitották a 7. országos akvarellbiennálét, amelyre 38 művész több mint 140 alkotással pályázott.

dr. Kovács Péter, a magyar képző-és iparművészek szövetségének elnöke, mondott megnyitót, majd dr. Vasas József az egri városi pártbizottság titkára átadta a biennálé díjait, eger város tanácsa elnökének díját Sarkadi Péter, Heves megye tanácsa elnökének díját Földi Péter, a magyar népköztársaság művészeti alapjának díját Nagy Gábor festőművész kapta. /mti/

14.40/gw

bal

- 31 -

15.30 rj

16.30 rj

bb.30. megnyitották a kiskun napokat

Lász/ká/zsu pr

1980. augusztus 19.

Kiskunfélegyházán megkezdődött a IX. kiskun napok programja. a hagyományos kétnapos ünnepségsorozatot kedden dr. Dobos Ferenc, a városi tanács elnöke nyitotta meg. ezt követően kiállítások egész sora tárta ki kapuit az érdeklődők előtt. a Móra Ferenc művelődési központban hat kiskunfélegyházi születésű képzőművész mutatkozik be, a Kiskun múzeumban éremgyűjtemény látható; a környéken feltárt 16. századból származó tallérok, dénárakból. a költségvetési üzem mini galériájában Farkas Sándor diszkovács remekei kaptak helyet, a szakmaki művelődési házban Faragó József faragó kiállítása bővíti a látnivalót. a főtéren, illetve a Móra Ferenc általános iskolában 33 gazdasági egység mutatja be termékeit, szemléltetve a mezőtelepülés fejlődését.

gazdag kulturális és sportműsor teszi még színesebbé, mozgalmasabbá a kiskun napokat. kedden a szabadtéri színpadon a Lenin tiszasszonykórusa és citerazenekara adott műsort. az ünnep mindkét napján - 18 és 21 óra között - szignál- és toronyzené hangzik fel a városi tanács erkélyéről, az ótemplom tornyából.

augusztus 20-án a városközpontban, alkotmány napi nagygyűlést rendeznek. /mti/

.-.

bb.31. palóc szöfttes hollókőn

csiz/ká/zsu pr

1980. augusztus 19.

palóc szöfttes címmel kulturális napok kezdődtek kedden a Nógrád megyei hollókőn. az alkotmány nap táján évről évre megrendezett találkozó programját az idén egy képzőművészeti és egy tudományos rendezvény vezette be. a műemlék-falu általános iskolájában megnyílt Idős Szabó István Kossuth-díjas szobrászművész kamarakiállítása. a tárlaton látható tizenhat fapasztika az idős mester új sorozatából való, amelyben a palóc falvak népének mindennapjait ábrázolja a megjelenítés egyedülálló karakterizáló erejével, összhangban az embertípusok, az öltözék, a munkaeszközök, a tevékenység jellegének szinte dokumentarista pontosságú megformálásával. a kiállítás megnyitása után történész tanácskozást rendeztek a palócok sokat vitatott eredetéről. /mti/

15.15/zsu

.-.
-32-

15.45
16.00

bb.32. vezérhajót avattak a dunán

t/km/mi/dg/zsu pr

1980. augusztus 19.

alkotmányunk közelgő ünnepe, s a flotilla megalakulásának 35. évfordulója alkalmából kedden ünnepélyes külsőségek között felavatták a magyar néphadsereg hadihajós magasabb egységének új vezérhajóját az ujbpesti kikötőben. az avató ünnepségen részt vettek a IV. kerület párt-, állami-, társadalmi gazdasági életének vezetői, a társ fegyveres testületek képviselői.

a kikötőben, a csapatzászló előtt felsorakozott egység katonai tiszteletadással fogadta Csémi Károly vezérezredes, honvédelmi államtitkárt. a himnusz elhangzását követően felolvasták a honvédelmi miniszternek ez alkalomból kiadott parancsát, amelyben hozzájárult, hogy a korszerű folyami hadihajónak az „Ujbpest”, nevet adják és a hajó részére dísz-hadilobogót adományozzanak. ezt követően Csémi Károly üdvözölte a megjelenteket, s egyebek között hangsúlyozta:

- a nagyszerű hagyományokhoz hűen - az alapfeladatok teljesítése mellett - a magasabb egység párt- és kisz szervezetei, a parancsnoki állomány gyümölcsöző és hasznos kapcsolatokat, politikai, mozgalmi együttműködést alakított ki ujbpest párt- és állami szerveivel, az üzemek és vállalatok munkás kollektíváival, a kerület ifjúságával. példamutatóan és erdményesen vesznek részt a honvédelmi nevelő munkában. mindebben kifejeződik, hogy a dolgozó néppel való szoros kapcsolat az erő meg sokszorozza, lehetőséget ad a kölcsönös segítségnyújtásra és támogatásra a társadalmi, politikai feladatok együttes vállalására és megoldására.

ezt követően Kovács Ferenc, a IV. kerületi tanács elnöke beszélt:

- nagy megtiszteltetés a kerület dolgozóinak, lakóinak, hogy névadói lehetnek a korszerű folyami hadihajónak. ujbpest lakossága, dolgozói és ifjúsága nevében örömmel teszünk eleget a kérésnek, hogy ez a hajó a nagy munkásmozgalmi hagyományokra visszatekintő, a szocializmus építésében becsülettel helytálló kerület nevét viselje. úgy érezzük, hogy az ujbpest név és a dísz-hadilobogó adományozása még közelebb hoz bennünket egymáshoz, tovább erősíti együttműködésünket - mondotta.

/folyt. köv./

15.30/zsu

16.00

-33-

16.15
16.00

bb.32. /vezérhajót ... folyt./zsu

ezután Kovács Ferenc átnyújtotta a disz-hadilobogót Balogh László alhadnagynak, a hajó parancsnokának. a zászlót katonai tiszteletadással húzták fel a dunán szolgálatot teljesítő egyik legmodernebb, legmozgékonyabb új vezérhajó árbócára.

az újpest névét viselő vezérhajót az augusztus 20-1 budapesti honvédelmi napon a viziparádén láthatja majd először a nagyközönség./mti/

-. -

bb.33. halálos baleset

mi/zsu pr

1980. augusztus 19.

Karcag külterületén Pogány Antal endre 43 éves izsáki gépkocsivezető az általa vezetett pótkocsis tehergépkocsival kanyarodás közben összeütközött egy vele szemben közlekedő személygépkocsival, melynek utasai közül Oberfrank Ambrusné 56 éves kerekgyházi lakos a helyszínen meghalt. a személygépkocsi vezetője és másik két utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint Pogány megsértette az elsőbbségi szabályt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát./mti/

-. -

bb.34. herman ottó horgász emlékverseny a mecsekben

igó/ká/zsu pr

1980. augusztus 19.

a Mecsek hegyi között fekvő Herman Ottó tavon országos horgászverseny kezdődött kedden. tizenhét megye, illetve a főváros és - vendégként - a jugoszláviai apatin város horgászai vesznek részt a kétnapos találkozón, amelyet hagyományosan Herman Ottó emlékének szentelnek. az esemény alkalmából megkoszorúzták a 145 éve született természettudós tóparti szobrát. a verseny első napján tizenöt órás halfogási versenyt rendeztek a halakban gazdag hegyi tóban. a kedvező időben gazdag zsákmány került a horgokra. a verseny neheze szerdán következik, amikor a csapatok természetismeretből, barkácsolásból, célbadobásból és halászlé főzésből vizsgáznak a zsüri előtt./mti/

-. -

15.35/zsu

-34-

16.33
10. 11
10. 11

bb.35. megnyílt az újjárendezett derkovits kiállítás szombathelyen

lér/ká/zsu pr

1980. augusztus 19.

egy évi szünet után kedden ismét megnyílt szombathelyen a derkovits gyula emlékmúzeum újjárendezett állandó kiállítása. az elmúlt egy évben a derkovits képeket budapesten a nemzeti galériában, moszkvában a Puskin múzeumban, a leningrádi ermitázsban mutatták be, s néhány alkotás Madridban és Lisszabonban öregbítette a huszadik századi magyar képzőművészet hírnevét.

a képek szombathelyen láthatók most újra, újabb festményekkel is gazdagodott a gyűjtemény. az emlékmúzeum falaira került többek között a régi budai temető, az élet és halál, a telefonáló, a kenyérért, a prédikáció, a téli hajnal, s az ucca című alkotás. más múzeumoktól kölcsönzött művekkel is gyarapították a kiállítás anyagát./mti/

-. -

bb.36. változások a gyermekintézmények térítési díjainak szabályaiban

mi/sl/zsu pr

1980. augusztus 19.

a magyar közlöny augusztus 15-i számában két rendelet

jelent meg, amelyek a lakosság szempontjából kedvezően módosítják az egyes nevelési-, oktatási, egészségügyi és szociális intézményekben /bölcsődék, óvodák, napközik, stb./ fizetendő térítési díjak szabályait. váratlan távollmaradás, betegség esetén eddig a bejelentéstől számított harmadik naptól mentesült a szülő a térítési díj fizetése alól. ezentúl már a bejelentést követő naptól nem kell fizetni, ha az intézmény élelmezési létszáma a bejelentéssel egyidejűleg csökkenthető. minden más esetben a szülő a bejelentést követő második naptól mentesül a fizetés alól. az intézkedések több mint egymillió családot érintenek.

egy másik új szabály, ha ha a szülő a térítési díj legmagasabb jövedelmi kategóriája szerint fizet, a jövőben nem kell kereseti igazolást benyújtania. ezeken túlmenően az érintett minisztériumok hivatalos lapjában rövidesen megjelenik a munkaügyi minisztérium szociálpolitikai főosztályának közleménye, amely néhány kisebb egyszerűsítést, a jogi előírások egységes értelmezését és több vonatkozásban utmutatást is tartalmaz./mti/

-. -

15.45/zsu

-35-

15.45/zsu

bb.37. 17-19. századi festményekből nyílt kiállítás kapuváron

mzs/ká/zsu pr

1980. augusztus 19.

17-19. századi festményekből nyílt kiállítás kedden kapuváron, a rábaközi muzeumban. a tárlat anyagát a mosonmagyaróvári muzeum kölcsönözte a társintézménynek. a 25 olajfestmény tájakat, életképeket, csendéleteket és pörtrékat ábrázol. alkotóik zömmel ismeretlen olasz, osztrák és német festők. bemutatják a mosonmagyaróvári születésű szále jános múlt század közepén készült, biedermeier stílusban megfogalmazott alkotásait is, amelyek a szigetközi vadvizországot, a duna-parti fűzéseket és a romantikus fertő-tájat örökölték meg./mti/

-. -

bb.38. megtiltották a vízhasználatot és a horgászatot a körösökön, valamint a berettyón

bty/tr/ká/zsu pr

1980. augusztus 19.

a békés megyei köjál bakteriológiai vizsgálatokat folytatott a körösökön, a berettyón, továbbá az elárasztott és elöntött területeken. a kedvezőtlen vizsgálati eredmények alapján az említett folyókon és az érintett vizeken a vízhasználatot, a vízkivételt és a horgászatot meghatározatlan időre megtiltotta. felhívta a figyelmet arra, hogy a folyóvízi halak fogyasztása fertőzőes megbetegedéseket okozhat.

a területi halászati felügyelőség tájékoztatása szerint a körös holtágaiban a horgászat megengedett. gondot jelent viszont, hogy a holtágak vizét a fertőzött folyókból nem tudják cserélni, így az oxigénutánpótlás hiánya megviseli a halállományt.

a köjál folyamatosan ellenőrzi az érintett vizek bakteriológiai állapotát, s a tilalom feloldásáról időben tájékoztatást ad ki./mti/

-. -

16.00/zsu

-36-

16.00/zsu

bb.15./megnyílt az omék ... 8. folyt./zsu

t/jf/kg/mi/sl/zsu pr

1980. augusztus 19.

az omék bíráló bizottsága értékelte a budatranspack kiállításra 12 vállalat által beküldött pályázatokat. aranyérmét kapott a salgótarjáni kohászati üzemek szállító pályája, ezüstéremmel tüntették ki a kaposvári mezőgép vállalat raktári felrakó-gépét és bronzéremmel díjazták a papiripari vállalat új kivitelű kombidobozait. elismerő oklevelet kaptak a papiripari vállalat, a hungári a műanyagfeldolgozó vállalat és a fortschritt-landmaschinen, ndk-beli üzem termékei. a kitüntetések dr. osztrovszki györgy, az omfb elnökhelyettese adta át.

az alábbi rész 19 órától használható fel!

a vásárváros este 7 órakor zárta kapuit.

a szerdai program ismét változatosnak ígérkezik. az omék kapuit reggel 9 órakor nyitják, és ezzel életbe lép a szokásos nyitvatartási rend. a látogatók este 7 óráig maradhatnak a területen.

délelőtt fél 10 órakor a lovasbemutató pályán vezetik fel a tenyészállatokat. tíz órakor az országos lovasbajnokság második fordulója kezdődik ugyanitt. ugyancsak délelőtt a keszthelyi agrártudományi egyetem georgikon és guzsaly együttese ad műsort. fél 5 órakor kezdődik meg a gépek nagyszabású felvonulása; a menetszertanban lesznek a régebbi típusú, ma már muzeális értékű vontatók és a legkorszerűbb „lóerőgyárak”. a délutáni program az országos lovasbajnokság díjugrató számával fejeződik be./mti/

-. -

bb.39. elhunyt galgóczi károly

z/dg/zsu pr

1980. augusztus 19.

galgóczi károly nyugállományú ezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1938 óta vett részt a munkásmozgalomban, 62 éves korában elhunyt. temetése - katonai tiszteletadással - augusztus 22-én 16 órakor lesz a farkasréti temetőben.

honvédelmi minisztérium
közlekedés- és postaügyi minisztérium
magyar partizán szövetség

/mti/

16.10/zsu

-37-

16.10/zsu

bb 40. csepeli törzsgárda tagok köszöntése

t sz/gk um sl pr

1980. augusztus 19.

több mint kétszáz törzsgárda tagot köszöntöttek kedden a csepel művekben, azokat, akik 30, illetve 40 éve dolgoznak a gyárban. pénzjutalmon kívül valamennyien csepeli emblémával ékesített aranygyűrűt, illetve medált is kaptak.

a csepel művek többi törzsgárda tagját - 22 ezer dolgozót - már az elmúlt napokban üdvözölték társaik, sok sikert kívánva további munkájukhoz. /mti/

-. -

bb.41. szerdán tarhos lakói is visszatérnek otthonukba - zárójelentés a tiszavölgyi ár- és belvízvédekezésről

i/os/z/sl/zsu e

1980. augusztus 19.

az országos vízügyi hivatal záróközleményben foglalta össze a júliusi-augusztusi tiszavölgyi ár- és belvízvédekezés fontosabb mozzanatait, eredményeit.

az elmúlt három hét alatt mintegy 2 ezer kilométer hosszú töltésen volt ár- és belvízvédelmi készültség, ezen belül két hétig, a legmagasabb, harmadfokú készültségben lévő szakaszok hossza meghaladta a 600 kilométert. a gátrendszerre és a vizek levezetésére szolgáló belvízcsatorna hálózatra az ideiglenes rendkívüli árhullámok komoly próbatételként nehezedtek, a körösökön és a bodrogon rekordokat értek el a vízállások, s az egész tiszavölgyben szokatlanul hosszú ideig terhelte a gátakat az áradás.

a gátakat a legkritikusabb napokban 17 ezren védtek, munkájukat másfélezernyi jármű és félezer gép segítette. hatvanhárom kilométer hosszúságban rohammunkában kellett töltésmagasítást végezni, nyulgátat építeni, vagy az átázások miatt a töltést megtámasztani. a védelmi munkákhoz közel 200 ezer köbméter földet, 700 ezer homokzsákot, 13 ezer köbméter terméskövet használtak fel, és 1500 négyzetméternyi szádfalat építettek.

a nagy esőzések miatt kialakult belvízi elöntések néhány napon belül megszűnnek, ha csak nem fordul újra csapadékosra az időjárás. a belvíz legnagyobb kiterjedése 98 ezer hektár volt, ebből 35 ezer hektár a vetett terület. a mélyebb fekvésű részekben összegyűlt vizek elvezetésére több mint hetven településen - főleg borsodban, szabolcs-szatmárban és hajdu-bihar megyében - kellett rendkívüli intézkedéseket tenni. a minél gyorsabb belvízmentesítésen másodpercenként 200 köbméter vizet szállító szivattyukapacitás dolgozott. /ez csaknem 13-szorosa a főváros lakosságát ellátó vízművek teljesítőképességének./

/folyt.köv./
16.45/zsu

-38-

17.00

bb.41./szerdán ... folyt./zsu

a tiszán és mellékfolyóin - a kettős-körös kivételével - a víz a gátak között a hullámtérben maradt, az árhullám lényegében nagyobb károkozás nélkül vonult le. a kettős-körös jobb partján, a hosszufoki szakadáson kitört vizeket gyors beavatkozással lokalizálták. emberéletben nem esett kár, az áradás települést nem öntött el. a veszélyeztetett területek terményeinek betakarításáról időben gondoskodtak, a lakosság kitelepítését, melyet tarhos, bélmegyer, ujladány községekben kellett végrehajtani, fegyelmezetten, szervezeten végezték. mind a kitelepített, mind a kitelepítetteket befogadó lakosság megértően, segítőkészen fogadta a hatóságok intézkedéseit.

a folyók jelenleg apadnak, bár még most is magas a víz-állás a tiszta középső szakaszán és a körösökön. Ezt jelzi, hogy még mindig 1052 kilométeren van árvízvédelmi készültség, a védekezési munkában több mint 4 ezer ember, és több száz munkagép és szállítójármű vesz részt. a helyzet javulását mutatja, hogy augusztus 20-án tarhos lakói is visszatérhetnek otthonaikba.

a védekezők fő feladata, most a védművekben - töltésekben, műtárgyakban - okozott károk gyors helyreállítása, az anyagok viszszerenyése. ez annál is fontosabb, hiszen az árvízvédelmi létesítményeknek felkészülten kell várniuk az esetleges őszi-téli újabb próbatételt. a szükségtározókban és a hosszufoki öblötben kintrekedt vizek visszavezetése minden lehetséges módon folyik, előreláthatóan még néhány hetet igénybe vesz.

a védekezés gerincét az egységes irányítást végző vízügyi szervezet és a fegyveres alakulatok - a honvédség, a határőrség, a rendőrség, a munkásőrség - alkották. a védekezés sikerét a veszélyeztetett területek lakosságának, az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek, az ipari üzemek, a tanácsi, a közlekedési és a hírközlési, az egészségügyi és az ellátást biztosító kereskedelmi szervek dolgozóinak együttes munkája biztosította.

a károk felmérése folyamatban van. a helyreállítás megkezdődött, s ez nem kevesebb helytállást, ártózatvállalást, és segítőkészséget igénylő feladat, mint a védekezés.

a vízügyi szervek a kockázat által indokolt mértékben, a népgazdaság teherbíró képességének függvényében folytatják az ár- és belvízvédelmi művek további fejlesztését. a kgst-ben és a tiszavölgyi országok között kialakult vízügyi egyezmények továbbfejlesztésével törekszenek arra, hogy az együttműködés még hatékonyabban szolgálja a víz okozta károk közös elhárítását. /mti/

17.00/zsu

-. -
-39-

17.00

bb.42. tiz uj iskola - korszerusített utak - gazdag programmal, avatóünnepségekkel folytatódtak az alkotmány napi ünnepek

ö/kz/mné/ig e

1980. augusztus 19.

Ünnepi gyűlésekkel, munkás-paraszt találkozókkal, avató-sokkal, gazdag kulturális és sportprogrammal folytatódott kedden az alkotmány napját köszöntő ünnepek hétfőn megkezdődött sorozata. az ünneplők mindenütt megkülönböztetett megbecsüléssel vették körül az ideai küzdelmes aratás legjobbait, s az ez alkalommal kitüntetett kiváló társadalmi munkásokat.

Fejér megye több közös gazdasága az alkotmány napja, illetve az új kenyér ünnepe alkalmával emlékezett meg megalakulásának 30. évfordulójáról. sárosdon, a helyi tsz 30 éves fejlődésének dokumentumaiból kiállítást is rendeztek. székesfehérvárott átadták a fejér megyei tanács közmuvelődési díjait, szekszárdon pedig kiosztották a tolna megyei helytörténeti, honismereti és néprajzi pályázat díjait, a kultúra kiváló tolna megyei munkásait pedig babits mihály emléklappal, illetve az idén első alkalommal odaitélt „munkásművelődésért” emléklappal jutalmazták. sárváron szorososan az ünnephez kapcsolódó programmal megnyitották a vas megyei ifjúsági napokat.

nógrád két településén - salgótarjánban és nagybátonyban - együttesen 56 családnak különösen emlékezetes ünnep lesz az ideai alkotmány napja. salgótarján egyik legjelentősebb munkáskerületében - zagyvapálfalván - és ugyanugy nagybátonyban 28 lakás készült el az ünnepre. a „honfoglalás”, már kedden megkezdődött. salgótarjánban további 63 család ünnepelt abban a biztos tudatban, hogy hamarosan beköltözhet összkomfortos új otthonába. az építők ugyanis bejelentették, hogy az ünnep után megkezdődhet további 63 lakás műszaki átadása-átvétele.

a vas megyei körmend határában felavatták a 86-os számú főutvonal új, várost elkerülő szakaszát, s az ezen épült két új hidat. e fontos utkorrekció, amely jelentős mértékben javítja a közlekedés biztonságát, 115 millió forintba került. a városiasodó nógrád megyei pásztó főutvonalát, amely egyben a mátra felé vezető utnak is fontos szakasza, összesen mintegy 30 millió forint felhasználásával, korszerű közművekkel, burkolattal és járdaival látták el. ez a korszerűsítés ugyancsak az ünnepre fejeződött be, s az újjáépített utszakaszt a körmendihez hasonlóan, az alkotmány napi ünnepség keretében vették át a község lakói.

/folyt.köv./
17.00/ig

- 40 -

17.05

bb. 42. / tiz uj iskola 1. folyt./ig

győrtött a 10 hektár területen több mint 160 millió forintos beruházással kialakított új merkur-telepet adták át rendeltetésének, salgótarjánban pedig 330 négyzetméter alapterületű szövetkezeti raktár készült az ünnepre. az utóbbi a szlovákiai kishatármenti áruforgalom szervezését, lebonyolítását könnyíti majd meg. bábolna új szolgáltatóházzal gyarapodott ugyanezen a napon.

a keddi ünnepek keretében felavatott egészségügyi létesítmények közül különösen jelentős a szigetvári kórház, amelyet dr. zsögön éva, egészségügyi államtitkár adott át rendeltetésének. a csaknem negyedmilliárd forinttal költséggel kialakított intézményben 330 betegágy kapott helyet, s 100-nál több orvos, illetve áplónő dolgozik benne. a békés megyei méhkeréken gyógyszer tárat, a bács-kiskun megyei kelebián egészségházat, martfűi tiszta cipőgyárban pedig bővített üzemi orvosi rendelőt avattak. hévizen, a zala megyei állami építőipari vállalat dolgozója tervezett időre készítették el a bányászati dolgozók legújabb gyógyüdülőjét. a 396 ágyas korszerű létesítmény átadásakor a beruházók megállapították, hogy a vállalat dolgozója nem csupán a határidőt tartották be, szép, kifogástalan minőségű munkát is végeztek. hévizen kedden átadott legújabb gyógyüdülője augusztus 27-én fogadja az első beutaltakat.

a tolna megyei szakcsón felavatták a tervezettnél csaknem egy egész évvel korábban elkészült új vízművet, a vas megyei velemenben pedig megnyitották a megyei művelődési és ifjúsági központ tárgyaló stúdiójának alkotóházát.

a keddi avatóünnepségek sorában feltűnő nagy számmal szerepelnek gyermekintézmények. bölcsődét kettőt, óvodát hatot, általános iskolát pedig tizet adtak át rendeltetésének. a két új kölcse a baranya megyei mohácson, illetve a főváros xvii. kerületében van. óvodával nagykovácsi, harkakötöny, nagykanizsa, szentgotthárd, perkupa és hajduszoboszló gazdagodott. a kedden átadott új iskoláknak több mint egyharmada pest megyében enyhíti a tanterem zsufoltságát. különösen figyelemreméltó közülük a nagykovácsi, amely egyedülálló építészeti megoldás révén nappal iskolaként, este művelődési házként működik. e különleges oktatási - művelődési intézmény javarészt a helybeli kisiparosok munkájával mindössze tiz hónap alatt készült el, a beruházási költsége nem haladta meg a 4 millió forintot.

/folyt.köv./
17.05/ig

- 41 -

17.05

bb.42. /tiz új iskola 2. folyt./ig

három másik pest megyei település - dabas, mende és szentlőrinc-káta - 8-8 tantermes új általános iskolát vett birtokba a keddi alkotmány napi ünnepségen. a hajdu-bihar megyei nagyrábén négytantermes, fejér megyében egy 24 és egy 20 tantermes, a borsod megyei onán négytantermes, leninvárosban pedig 16 tantermes, a zala megyei lentiben 9 tantermes, baranyában, a zengő lábánál fekvő hosszuhetényben pedig 6 tantermes általános iskolát avattak fel. /mti/

-. -

bb 45. alkotmány napi nagygyűlés kisbéren /sarlós istván/

ráb/um ká e

1980. augusztus 19.

alkotmány napi nagygyűlést rendezett kedden kisbéren a hazafias népfront komárom megyei bizottsága. a nagygyűlésen részt vettek a környező mezőgazdasági és ipari üzemek, vállalatok, intézmények dolgozói, de érkeztek munkások, termelősövetkezeti tagok a megye más, távolabbi településeiről is. a himnusz elhangzása után havas miklós, a megyei népfront bizottság titkára mondott megnyitót, majd sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront főtitkára mondott ünnepi beszédet. *országos tanácsok*

/a beszédet mai bb 2-es kiadásunkon közöltük, az embargót feloldjuk!/

a nagy tetszéssel fogadott beszéd elhangzása után rideg györgy tsz-elnök, a kisbéri virágzó termelősövetkezet tagjának nevében átnyújtotta az új gabonából sült kenyeret sarlós istvánnak. ezután kroszner lászló, a megyei népfront bizottság elnöke kitüntetések, emléklapokat adott át kiemeltedően dolgozó társadalmi munkásoknak, termelőknek.

a nagygyűlés a szózat hangjaival ért véget. /mti/

-. -

- 42 -

17.00/um

17.07

bb 43. megszépülve megnyílt a belvárosi „kigyó,” patika

t of/tr um dg e

1980. augusztus 19.

csütörtöktől ismét a közönség rendelkezésére áll budapest az v. kerületi kossuth-lajos utca 2/a szám alatti „kigyó,” patika. a gyógyszertárat öt évvel ezelőtt zárták be, s kedden felújítva és kibővítve, műemlékké nyilvánított, védett berendezését megszereltve adták át az építők.

a korszerűsítés során a korábbi 250-ről 450 négyzetméter alapterületűre bővítették, s a helybeli gyógyszerkészítéshez, illetve a gyári készítmények forgalmazásához modern felszereléssel látták el a nagymultu létesítményt. minden forgalomban lévő gyógyszer beszerezhető itt. ugyanakkor a gyógyszertár szakképzett személyzete szívesen szolgál egészségügyi felvilágosítókkal, részt vállalva az olyannyira szükséges egészségnevelésből is.

megújított formájában is patinás maradt a belváros és az ország egyik legrégebbi gyógyszertára a „kigyó,” patika: 1784-ben alapították. nevét onnan kapta, hogy korábbi helye 1899-ig a kigyó téren /a mai felszabadulás téren/ volt, amíg régi épületét a századfordulókor le nem bontották. /mti/

-. -

bb 44. ünnepség az igazságügyi minisztériumban

gy/mi um dg e

1980. augusztus 19.

augusztus 20-a alkalmából kedden ünnepséget tartottak az igazságügyi minisztériumban. dr. borics gyula államtitkár mondott ünnepi beszédet, majd dr. markója imre igazságügyminiszter főtanácsosi és tanácsosi címetek adományozott és kitüntetések nyújtott át az igazságszolgáltatás dolgozóinak. négyen bírósági főtanácsosi, tizenötön pedig bírósági tanácsosi címet kaptak. négyen vették át a haza szolgálatáért érdemérem arany fokozatát, hárman a közbiztonsági érem arany fokozatát. kiváló munkáért kitüntetett jelvényt 19, miniszteri dicséretet 7 dolgozó kapott. /mti/

-. -

- 43 -

17.05/um

17.07

bb 46. képzőművészeti kiállítás a mezőgazdasági muzeumban

jf-kg/mi um sl e

1980. augusztus 19.

a magyar mezőgazdasági muzeumban kedden megnyílt a mezőgazdaság a képzőművészetben című kiállítás. a muzeumi pályázatra beérkezett 800 festmény, szobor, grafika közül választották ki a kiállítás anyagát 276 műalkotást. a kiállítás fődíját a zsűri kurucz d. jános festőművésznek ítélte oda eddigi életművéért.

a bemutató szeptember 22-ig tekinthető meg. /mti/

-. -

bb 47. jugoszláv festőművész kiállítása mohácson

ig6/um ká e

1980. augusztus 19.

a jugoszláv képzőművészet „nagy öregje”, a 82 éves milan konjovic zombori festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás kedden a délszlávok lakta mohácson. konjovic rendkívül termékeny művész: körülbelül hatezer alkotását tartják nyilván. képeit számos jugoszláviai és külföldi gyűjtemény, képtár, muzeum őrzi. szülővárosa - zombor - 1966-ban önálló galériát szentelt életművének. ma is alkot, kedvelt témája a vajdasági ember és táj. művészete szoros kapcsolatban áll a magyar képzőművészetel, hazánkban budapesten, pécsen, kecskeméten és baján volt eddig kiállítása. a munkásságát jól reprezentáló képkiállítás szeptember 14-ig látható a mohácsi kossuth filmszínház galériájában. /mti/

-. -

bb 48. szedik az almát szabolcsban

kal/um kz e

1980. augusztus 19.

az ország almáskertjének számító szabolcs-szatmár megyében kedden megkezdtek a téli alma szedését. elsőként a máriapócsi rákóczi termelészövetkezet almáskertjei népesültek be. de néhány nap múlva a többi gazdaságban is megkezdődik ugyanez a munka.

máriapócsan az idén 290 hektáron termelt alma. a várhatóan szeptember elején jelentkező csúcsidőszakra külön kampánytervet készítettek: eszerint a termelészövetkezet tagjain kívül általános-, közép- és főiskolások valamint egyetemisták is kivesszik részüket az alma betakarításából. két hónapra munkaszünet lesz a tsz-varrodájában is: a gépek mellől a kertekbe mennek dolgozni a brigádok.

x x x

/folyt.köv./

- 44 -

17.10/um

18.10.07

bb 48. /szedik az almát...folyt./um

a hazánk almatermésének csaknem hatvan százalékát adó szabolcs-szatmári almászüret az ország más vidékein is minden esztendőben megkülönböztetett figyelemmel kísérik.

a szakemberek jelzései szerint az idén a tavalyihoz hasonló jó minőségű termést takarítanak be a nyírségi, beregi és szatmári almáskertekből.

a megyében egyébként majdnem 27 ezer hektár gyümölcsös termése vár a szüretelőkre. a nagyüzemek dolgozói és azok családtagjai mellett ott lesznek az ország szinte valamennyi egyetemének és főiskolájának hallgatói, együttesen több mint tízezren. segít a szüretben mintegy 40 ezer közép- és általános iskolás is. az összes termést mintegy 150 ezren szedik majd le.

jól felkészültek a nagy termivalókra a hűtőtárolók és az ipari almát feldolgozó üzemek. mindenütt végeztek a karbantartással. /mti/

-. -

bb.49. zászló felvonás a parlament előtt és a gellérthegy felszabadulási emlékműnél

t/of/gk/dg/zsu e

1980. augusztus 19.

az alkotmány ünnepe tiszteletére kedd délután az ország-ház előtt, a kossuth lajos téren ünnepélyesen, katonai tiszteletadással felvonták a magyar népköztársaság állami zászlaját.

a parlament előtti téren - sok érdeklődő jelenlétében - kürtszó jelezte a katonai előljáró, sipos károly alezredes, budapesti helyőrségparancsnok-helyettes érkezését, aki meghallgatta a csapatzászlóval felsorakozott diszszázad parancsnokának jelentését és köszöntötte a katonákat.

/folyt.köv./

17.15/zsu

-45-

18.10.07

bb.49./zászló felvonás ... folyt./zsu

ezt követően felhangzott a rákóczi-induló és diszörök kíséretében vitték az árbócrudhoz, majd a himnusz hangjaira, a diszszázad tiszteletadása közepette felvonták az állami zászlót. az ünnepi esemény befejezéseként a diszszázad és a zenekar diszmenetben vonult el a zászló előtt, ahol katonák, rendőrök és munkásörök állnak diszörséget.

zászló felvonási ünnepség volt ugyancsak kedd délután a gellérthegyen, a felszabadulási emlékműnél is, ahol szintén katonai tiszteletadás mellett vonták fel a magyar nemzeti lobogót és a nemzetközi munkásmozgalom vörös zászlaját./mti/

-.-

bb.50. szerkesztőségek figyelmébe!

zsu e

1980. augusztus 19.

mai bb.22-sz sz. hírünket kérjük tárgytalannak tekinteni, helyette a következő hirt adjuk:

elhunyt gergely istván

zsu e

1980. augusztus 19.

mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy dr. gergely istván elvtárs, az mszmp központi bizottságának tagja, az országos vízügyi hivatal elnöke, államtitkár, augusztus 19-én gépkocsi baleset következtében elhunyt.

dr. gergely istván elvtárs temetése augusztus 27-én szerdán 14 órakor lesz a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában.

elhunyt elvtársunk barátai, harcostársai, munkatársai 13.30 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál.

mszmp központi bizottsága
a magyar népköztársaság minisztertanácsa

x x x-x
/folyt.köv./

18.00/zsu

-46-

18.00/zsu

bb.50./elhunyt gergely ... folyt./zsu

magasra emelt mérce szerint élt, igényesen önmagával szemben, fáradhatatlanul mindékori feladata ellátásáért. elvtársai, barátai, munkatársai igazolhatják ezt a leghitelesebben. közöttük épp a legutóbbi hetekben az ár- és belvízvédelmi ügyelet dolgozó a megmondható: késő este fejezte be náluk a napot, s kora reggeltől már az első vonalban irányította a védelmi munkálatokat. a személyes példamutatás meggyőződéssé hive volt, s ennek a törekvésnek egész életével, mindennapi munkájával adott tartalmát.

1930. november 1-én született, monokon. földmunkás családból származott, édesapja mindössze öt holdon gazdálkodott. minden bizomnyal ebből fakadt gergely istván földszeretete, s az, hogy egész életében tisztelettel adózott mindazoknak, akik nehéz fizikai munkát végeznek. sátoraljaujhelyen érettségizett, 1955-ben szerzett agrárközgazdász diplomát az agrártudományi egyetemen.

vonzották a termelési feladatok; előbb a sárospataki állami gazdaságban gyakornokoskodott, majd apagyon agronómus lett. szakértelme, ügybuzgalma és embersége figyelmét ébresztett iránta környezetében; még fiatalember volt, amikor a 40 ezer holdon gazdálkodó közép-tiszai állami gazdaság főagronómusává nevezték ki.

1961 és 1965 között az mszmp kb munkatársa, majd a földművelésügyi minisztérium főosztályvezetője, két évvel később pedig a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium miniszterhelyettese lett. 1972-ben választotta első titkárnak a szolnok megyei pártbizottság, 1975-ben pedig az országos vízügyi hivatal elnökévé nevezte ki a minisztertanács.

a hazai vízügy fejlesztéséért folytatott félévtizedes munkásságának végére tett pontot váratlanul bekövetkezett halála. áldozatos tevékenysége azonban maradandó értékű: két tervidőszak egymással szorosan összefüggő vízügyi koncepciójának kidolgozásában vett részt, irányította és összefogta ágazatának feladatkörét, örömeit és gondjait, s jelentős eredmények teszik emlékezetessé munkásságát.

/folyt.köv./

18.15/zsu

-47-

18.15/zsu

bb.50./elhunyt gergely ... 2. folyt./zsu

néhány napja még a tiszta-völgy árvizsújtotta körzeteit járta. nemcsak a helyzetet mérte fel, a további teendőket is meghatározta; a bodrogköztől békés megye déli csücskéig utazva a helyi gondok megszüntetését országos látókörrrel rangsorolta. már azon fáradozott, a természeti erők megfékezésével kapcsolatos legujabb feladatokat miként illessze a hatodik öt éves tervidőszak tennivalóinak sorába.

tudósként is méltán tartották számon a mezőgazdasági tudományok kandidátusa volt, s 1970-ben címzetes egyetemi tanárrá nevezték ki. mintegy 150 tanulmánya jelent meg hazai és külföldi szaklapokban. 1967-től a magyar agrártudományi egyesület alelnöke, 1972 óta a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének társelnöke volt. számos társadalmi funkciót is betöltött.

1946-ban kapcsolódott be az ifjúsági mozgalomba, 1956 óta volt tagja a pártnak. a magyar szocialista munkáspárt XI. kongresszusa a központi bizottság tagjainak sorába választotta, 1975-ben. munkásságát a szocialista munkáért érdeméremmel /1960/ és a munka érdemrend ezüst, illetve arany fokozatával /1965, 1970/ ismerték el.

még nem volt ötven éves, amikor alkotóereje teljében, végtelenül, közüti szerencsétlenség áldozataként szakadt meg gazdag és ígérete életpályája. osztozunk családjá, elvtársai, barátai mély gyászában. emlékéit megőrizzük./mti/

-. -

bb 51. alkotmány-napi nagygyűlés debrecenben /németh károly/
szü/um ká e 1980. augusztus 19.

alkotmányunk törvénybe iktatásának 31. évfordulója alkalmából ünnepi nagygyűlést rendezett kedden debrecenben, a városi sportcsarnokban a hazafias népfront hajdu-bihar megyei és debreceni városi bizottsága. a nagygyűlésen csaknem tízezren vettek részt: a debreceni üzemek munkásai, a vállalatok, intézmények dolgozói, a hajdusági városok és községek küldöttei, természetközvetkezeti tagok.

a himnusz hangjai után sikula györgy, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára köszöntötte a nagygyűlés résztvevőit, majd németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára mondott ünnepi beszédet.

/folyt.köv./

- 48 -

18.25/um

1980

bb 51. /alkotmány-napi... folyt./um

/a beszédet mai bb 1-es kiadásunkon közöltük, az embargót feloldjuk!/
nagy tapssal fogadott beszéd után a komádi bihar népe természetközvetkezeti fiataljai új búzából sült kenyeret és egy kulacs bort adtak át a központi bizottság titkárának.

a nagygyűlés az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

-. -

bb 52. időjárásjelentés

um

1980. augusztus 19.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

napsütés

várható időjárás az ország területére szerda estig: általában derült, száraz idő. napközben megnövekszik a gomolyfelhőzet és délutánra elszórtan záporosó is kialakulhat. mérsékelt légmozgások. a legmagasabb nappali hőmérséklet 23-27 fok között lesz. /mti/

-. -

bb 53. felhasználható 20 órától !

az országos nemzeiségi találkozó keddi eseményei

sam/umká e

1980. augusztus 19.

kedden gyulán látványos menettáncal, este gálával és tánc házzal folytatódott a 18. országos nemzetiségi találkozó. a két-két német, szlovák, délszláv és három román együttes táncosai, zenészei, énekesei végigvonulak a városban, majd a vár előtti tószínpadon tízezres közönséget szórakoztattak.

/folyt.köv./

- 49 -

19.20/um

1980

bb 53. /az országos nemzetiségi... folyt./um

este a szabadtéri színpadon szentistványi gyuláné, a hazafias népfront országos tanácsának titkára köszöntötte a nemzetiségi találkozó résztvevőit, méltatva a nemzetiségi együttesek hagyományápoló szerepét, a vendéglátó gyula eleven nemzetiségi kulturáját. a gálán a négy nemzetiség legjobb együtteseinek kétórás népművészeti összeállítása átfogó képet adott nemzetiségi műkedvelésünk színvonaláról, a zenei, táncos és beszélt anyanyelv magasfoku műveléséről. az est során miniszteri kitüntetést nyújtottak át a nemzetiségi közművelődésben kiemelkedő munkát végzett vezetőknek és együtteseknek.

a fesztivál befejezéseként szerdán a gyulai munkás-paraszt találkozón vesznek részt a nemzetiségi népművészek. /mti/

-. -

bb 54. a belső főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zárásig

um e

1980. augusztus 19.

26. a kanizsai ivóvízfertőzés újabb fejleményei /5. jav./
27. fesztiválzáró sajtótájékoztató szegeden
28. emléklakett egy esztergomi szocialista brigádnak
29. megnyílt az egrí akvarell biennálé /8. jav./
30. megnyitották a kiskun napokat
31. palóc szőttes - kulturális napok hollókőn
32. vezérhajót avattak a dunán
33. halálos baleset
34. horgász emlékverseny a mecsekben
35. ismét megnyílt a derkovits kiállítás szombathelyen
36. változások a gyermekintézmények térítési díjainak szabályaiban /9. jav./
37. festmény kiállítás a rábaközi múzeumban
38. tilos a vízhasználat és a horgászat az árvíz sújtotta területeken
39. elhunyt galgóczi károly
40. csepeli törzsgárda tagok köszöntése
41. zárójelentés az ár- és belvízvédekezésről
42. alkotmány napi avatások, ünnepek
43. megnyílt a felújított „kigyó”, patika
44. ünnepség az igazságügyi minisztériumban
45. alkotmány napi nagygyűlés kisbéren /11. jav./

/folyt. 5./:./

- 50 -

21.00/um

21.00

bb 54. /a belső... folyt./um

46. képzőművészeti kiállítás a mezőgazdasági múzeumban
47. jugoszláv festőművész kiállítás mohácson
48. szedik az almát szabolcsban
49. zászlófelvonás a parlamentnél és a gellérthegyen
50. a 22-es hír visszavonása, új hír /elhunyt gergely istván/
51. alkotmány napi nagygyűlés debrecenben
52. időjárásjelentés
53. országos nemzetiségi találkozó gyulán /12. jav./
54. hírjegyzék

a 10-es javítás a 15-ös hír /omék/ 8. folytatására ment

/mti/

-. -

- 51 -

- v é g e -

készült az mti belső főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: izsák erika, fehér péter, henczi erzsébet

21.03/um

21.03

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/v

Belföldi hírek

1980. augusztus 20. s z e r d a

bb.1. korom Mihály kiskunfélegyházi beszéde

i/of/dg/dg/zsu e

1980. augusztus 20.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk - rövidített szöveggel - azt a beszédet, amelyet Korom Mihály, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára mond el augusztus 20-án kiskunfélegyházán, az alkotmányünnepi nagygyűlésen. keretet később adunk.

az anyag - feloldásig - e m b a r g ó s !

x x x

- a nemzeti ünnepekről a megemlékezés mindig jó alkalom arra is - mondta bevezetőben Korom Mihály - hogy együtt és az ország nyilvánossága előtt beszéljünk közös dolgainkról: jólésről, a sikerekről, felelősen a helyzetünkről, a temivalóinkról. a mostani számadásnak és számvetésnek - nyugodt szívvel, büszkeséggel is mondhatjuk - az lehet az alapja, hogy hazánk belső helyzete kiegyensúlyozott, a magyar népköztársaságban szilárd a munkáshatalom, teljességében érvényesül az alkotmányos elv, hogy nálunk „minden hatalom a dolgozó népé,,.

/folyt.köv./

-1-

07